

Cynllun Blynyddol Drafft 2012/13

	Ymgynghoriad
Dyddiad cyhoeddi:	8 Rhagfyr 2011
Dyddiad cau ar gyfer ymatebion:	17 Chwefror 2012

Cynnwys

Adran		Tudalen
1	Crynodeb gweithredol	3
2	Deall y newid yn y defnydd o wasanaethau cyfathrebu	7
3	Cyflawni ein dyletswyddau a gwerth am arian	16
4	Blaenoriaethau drafft ar gyfer 2012/13	19
5	Meysydd gwaith eraill ar gyfer 2012/13	31
6	Gwaith rhaglenni a gwasanaethau i randdeiliaid	42
7	Agwedd Ofcom at reoleiddio a mentrau symleiddio diweddar	45
Atodiad		Tudalen
1	Ymateb i'r ymgynghoriad hwn	52

Adran 1

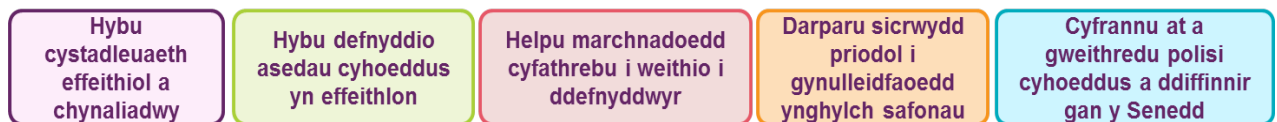
Crynodeb gweithredol

Mae Cynllun Blynyddol Drafft Ofcom yn rhoi ein rhaglen waith ar gyfer 2012/13

- 1.1 Mae'r Cynllun Blynyddol Drafft hwn yn rhoi dibenion strategol, blaenoriaethau arfaethedig a rhaglen waith Ofcom ar gyfer y deuddeg mis rhwng 1 Ebrill 2012 a 31 Mawrth 2013.
- 1.2 Rydym yn annog y rheini sydd â diddordeb yng ngwaith Ofcom i ymateb i'r ymgynghoriad hwn erbyn 17 Chwefror 2012. Bydd eich sylwadau yn helpu i gyfrannu at ddatganiad ein Cynllun Blynyddol Terfynol ar gyfer 2012/13, a gyhoeddir ar ddechrau ein blwyddyn ariannol nesaf yn Ebrill 2012.

Ein dibenion strategol sy'n tywys ein blaenoriaethau drafft ar gyfer y flwyddyn i ddod

- 1.3 Prif ddyletswydd Ofcom yw hyrwyddo buddiannau dinasyddion mewn perthynas â materion sy'n ymwneud â chyfathrebu a hyrwyddo buddiannau defnyddwyr mewn marchnadoedd perthnasol, pan fo'n briodol drwy hybu cystadleuaeth. Felly, mae anghenion defnyddwyr a dinasyddion wrth galon ein rhaglen waith.
- 1.4 Y llynedd, sefydlodd Ofcom bum diben strategol, sy'n adlewyrchu ein dyletswyddau i ddinasyddion a defnyddwyr yn y sector cyfathrebu, ac yn fframio ein rhaglen waith dros y blynyddoedd nesaf.

- 1.5 Mae rhaglen waith Ofcom ar gyfer 2012/13 yn seiliedig ar y dibenion strategol hyn, ac yn cyfrannu ati y mae:
 - blaenoriaethau y llynedd a'n cynnydd yng nghyswllt y rhain;
 - datblygiadau ehangach yn y farchnad, gan gynnwys newid yn nefnydd defnyddwyr o wasanaethau cyfathrebu;
 - newidiadau deddfwriaethol i'n dyletswyddau, yn fwyaf arbennig ein cyfrifoldeb newydd dros reoleiddio gwasanaethau post; a
 - meysydd lle mae Ofcom yn darparu arbenigedd technegol ac arbenigedd am y diwydiant i gynghori'r llywodraeth.

Mae gan y sector cyfathrebu rôl economaidd a diwylliannol hollbwysig yn y DU

- 1.6 Rydym yn canolbwyntio ar gefnogi sector cyfathrebu iach lle caiff defnyddwyr eu cefnogi a'u hamddiffyn, lle mae amrywiaeth o gynnwys o ansawdd da ar gael, a lle mae defnyddwyr a dinasyddion yn elwa o gystadleuaeth ac arloesedd mewn gwasanaethau a ddarperir drwy gyfrwng seilwaith cadarn.
- 1.7 Mae ymddygiad defnyddwyr a thechnolegau newydd yn ysgogi newid yn y farchnad ac mae angen i Ofcom sicrhau bod ei waith yn adlewyrchu'r datblygiadau hyn, ac yn ymateb iddynt:
- Mae'r niferoedd sy'n manteisio ar fand eang yn dal i dyfu ac erbyn hyn mae ar gael mewn bron i dri chwarter (74%) o holl gartrefi'r DU, er bod y ffigur yn amrywio yn ôl ardaloedd. Mae cyflwyno gwasanaethau band eang cyflym iawn hefyd yn amrywio ar draws y DU. Maent yn fwy cyffredin mewn ardaloedd trefol a lle mae arian cyhoeddus wedi'i ddarparu.
 - Mae twf sylweddol wedi bod yn y nifer sy'n defnyddio ffonau clyfar, gyda thri o bob deg o ddefnyddwyr ffôn symudol yn defnyddio ffôn clyfar erbyn hyn, sy'n cynyddu'r nifer sy'n cysylltu â'r rhyngwyd drwy ffonau symudol.
 - Bellach mae gan bron bob cartref yn y DU (96%) deledu digidol, wrth inni nesáu at gwblhau'r newid i'r digidol yn 2012, gyda thraean o gartrefi â mynediad i sianeli HD.

Mae gan Ofcom ddyletswydd i gefnogi buddiannau defnyddwyr ledled y DU

- 1.8 Mae ein dyletswyddau'n adlewyrchu ein cyfrifoldebau tuag at ddefnyddwyr ar draws y DU. Yn benodol, rhaid inni ystyried buddiannau pobl ardaloedd gwahanol y DU a'r rheini sy'n byw mewn ardaloedd gwledig a threfol.
- 1.9 Fel rhan o'n dyletswyddau statudol, byddwn yn parhau i ddarparu adroddiadau ar y niferoedd sy'n defnyddio gwasanaethau cyfathrebu yng ngwledydd y DU a rhanbarthau Lloegr, eu hargaeledd ac ansawdd y gwasanaethau hynny. Bydd y ffynonellau data hyn yn cael eu darparu'n gyhoeddus i'r llywodraeth, darparwyr gwasanaethau cyfathrebu a defnyddwyr.
- 1.10 Yn ystod 2012-13 bydd ein blaenoriaethau arfaethedig yn cefnogi defnyddwyr ar draws y DU. Y mae'r meysydd sydd o ddiddordeb arbennig i'r gwledydd yn cynnwys:
- ardaloedd lle nad oes signal ffôn symudol – manau digyswllt;
 - cyflwyno band eang cyflym iawn;
 - argaeledd radio cymunedol a theledu lleol; a hefyd
 - y ddarpariaeth gyffredinol o ran gwasanaethau cyfathrebu yn y gwledydd.

Mae Ofcom bellach yn gyfrifol am reoleiddio'r gwasanaethau post

- 1.11 Yn y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi rhoi dyletswyddau newydd a diwygiedig ar waith, sy'n gofyn am wneud nifer o newidiadau i rôl a chyfrifoldebau Ofcom. Y mwyaf arwyddocaol o'r rhain yw ein cyfrifoldeb newydd dros reoleiddio gwasanaethau post y DU.

- 1.12 Dechreuodd Ofcom y gwaith o reoleiddio gwasanaethau post yn lle Postcomm ar 1 Hydref 2011. Roedd hyn yn dilyn argymhellion Adroddiad Hooper yn 2010 ar y sector gwasanaethau post, a gafodd eu derbyn gan y llywodraeth a'u rhoi ar waith drwy Ddeddf Gwasanaethau Post 2011.
- 1.13 Mae sector y gwasanaethau post yn hanfodol i economi a chymdeithas y DU. Fwyfwy mae'n rhan o sector cyfathrebu llawer ehangach a dylanwadir arno gan y nifer cynyddol sy'n defnyddio gwasanaethau cyfathrebu eraill.
- 1.14 Yn 2010, dosbarthwyd 16 biliwn llythyr i 28.2 miliwn o gyfeiriadau. Mae'r gwasanaeth post cyffredinol, sy'n sicrhau bod y llythyrau hyn yn cael eu dosbarthu i bob cyfeiriad yn y DU, chwe diwrnod yr wythnos, am bris fforddiadwy ac unffurf yn ddaeryddol, yn cael ei werthfawrogi'n fawr gan y cyhoedd.
- 1.15 Dan y Ddeddf Gwasanaethau Post, mae gennym ddyletswydd graidd i gyflawni ein swyddogaethau mewn perthynas â phost mewn ffordd a fydd yn parhau i sicrhau y darperir gwasanaeth post cyffredinol. Wrth gyflawni hyn, byddwn yn cynrychioli buddiannau cwsmeriaid busnes a phreswyl.

Rydym hefyd yn ymgymryd â dyletswyddau newydd a diwygiedig mewn meysydd eraill

- 1.16 Mae newidiadau eraill wedi'u gwneud i ddeddfwriaeth y DU a deddfwriaeth Ewropeaidd sydd wedi newid ein dyletswyddau ni. Maent yn cynnwys:
- datblygu'r fframwaith i roi darpariaethau yn y Ddeddf Economi Ddigidol ar waith sy'n anelu at fynd i'r afael â thorri hawlfraint ar-lein; ac
 - ym Mai 2011 rhesom ddarpariaethau diwygiedig y Fframwaith Ewropeaidd ar gyfer Cyfathrebu Electronig ar waith.

Ein blaenoriaethau arfaethedig ar gyfer 2012/13

- 1.17 Byddwn yn canolbwyntio'n bennaf yn y flwyddyn ariannol nesaf ar y meysydd blaenoriaeth yn Ffigur 1. Bydd rhai o'n meysydd blaenoriaeth yn rhaglen waith y llynedd yn parhau yn ystod 2012/13, ochr yn ochr â nifer o feysydd gwaith newydd.
- 1.18 Byddwn yn asesu a fydd ein blaenoriaethau arfaethedig ar gyfer 2012/13 wedi'u cyflawni'n llwyddiannus yn erbyn y canlyniadau cadarnhaol yr ydym yn ceisio'u sicrhau i ddinasyddion a defnyddwyr. I gyflawni hyn, rydym wedi pennu canlyniadau interim a therfynol ar gyfer pob un o'n blaenoriaethau (gweler tudalen 26) a byddwn yn mesur ein cynnydd tuag at gyflawni'r rhain yn ein Hadroddiad Blynyddol.

Ffigur 1: Blaenoriaethau arfaethedig Cynllun Blynyddol drafft 2012/13

Hybu cystadleuaeth effeithiol a chynaliadwy	Hybu defnyddio asedau cyhoeddus yn effeithlon	Helpu marchnadoedd cyfathrebu i weithio i ddefnyddwyr	Darparu sicrwydd priodol i gynulleidfaoedd ynghylch safonau	Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd
<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau cystadleuaeth effeithiol yn y marchnadoedd cysylltedd busnes a ffôn llais Hybu cystadleuaeth a buddsoddiad wrth gyflwyno band eang cyflym iawn 	<ul style="list-style-type: none"> Cynnal arwerthiant y bandiau sbectrwm 800 MHz a 2.6 GHz Clirio sbectrwm yn amserol er mwyn rhoi dyfarniadau newydd, ar yr un pryd â lliniaru materion cyd-fodolaeth Cyflawni gwarant sbectrwm y Llywodraeth ar gyfer Gemau Olympaidd a Pharalympaidd 2012 yn Llundain 	<ul style="list-style-type: none"> Hyrwyddo dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir am wasanaeth, pris ac ansawdd ar gael Datblygu a gweithredu polisiau a fydd yn golygu ei bod yn haws i ddefnyddwyr newid o un Darparwr Gwasanaethau Cyfathrebu i un arall Sicrhau y darperir gwasanaeth post cyffredinol a chanfod anghenion defnyddwyr y post Asesu'r gwasanaethau cyfathrebu a ddarperir yn y gwledydd 	<ul style="list-style-type: none"> Ystyried dulliau rheoleiddio newydd o ran rheoleiddio cynnwys, gan gynnwys adolygiad o fideo ar alwad 	<ul style="list-style-type: none"> Cyngor cyson i'r Llywodraeth ar fesur lluosogrwydd y cyfryngau a chyfrannu at Ymchwiliad Leveson Gweithio ar y cyd gyda'r llywodraeth a'r diwydiant i hyrwyddo band eang cyflym iawn yn eang a lleihau manau digyswllt ffonau symudol Gweithredu darpariaethau Deddf Economi Ddigidol 2010 yn ymwneud â thorri hawlfraint ar-lein

- 1.19 Yn ogystal â'n blaenoriaethau, byddwn yn parhau i ddarparu gwasanaethau pwysig i randdeiliaid eraill (megis trwyddedu mynediad i'r sbectrwm radio), yn ogystal â nifer o feysydd gwaith eraill sy'n rhan bwysig o'n rhaglen ar gyfer 2012/13. Byddwn yn darparu'r gwasanaethau hyn yn y ffordd fwyaf effeithlon ac effeithiol bosibl, gan wneud arbedion cost termau real bob blwyddyn.
- 1.20 Byddwn hefyd yn parhau i ymateb i faterion newydd, methiannau a fydd yn codi yn y farchnad, pryderon sy'n effeithio ar ddefnyddwyr ar draws y DU, a cheisiadau'r llywodraeth, gan ganolbwyntio ar y meysydd hynny lle gallwn wneud y gwahaniaeth mwyaf.

Adran 2

Deall y newid yn y defnydd o wasanaethau cyfathrebu

Mae ein dull gweithredu'n seiliedig ar ddealltwriaeth fanwl o'r farchnad gyfathrebu

- 2.1 Mae Ofcom yn cynnal ymchwil rheolaidd i'r marchnadoedd y mae'n eu rheoleiddio. Mae'r ymchwil hwn yn sail i'n rhaglen waith yn y Cynllun Blynyddol ac i'r ffordd yr ydym yn cyflawni ein dyletswyddau. Mae hefyd yn rhoi gwybodaeth i ni, ac i eraill, am ddatblygiadau newydd mewn technoleg a'r effaith y gallai'r rhain ei chael ar y sectorau rydym yn eu rheoleiddio.
- 2.2 Mae ein hymchwil yn cael ei gyflwyno'n flynyddol yn yr adroddiadau ymchwil *Profiad y Defnyddiwr*¹ a *Profiad y Defnyddiwr Busnes*², yn ogystal ag *Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu*³ ac *Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu Ryngwladol*⁴, ein harolygon ystadegol ar ddatblygiadau yn y sector cyfathrebiu yn y DU ac yn rhyngwladol. Rydym bellach hefyd wedi cyhoeddi ein hadroddiad cyntaf ar y *Seilwaith Cyfathrebu*⁵. Mae'r adroddiadau hyn yn darparu data fesul gwlad, yn ogystal ag edrych ar y DU yn gyffredinol.

Mae'r defnydd a wna defnyddwyr o wasanaethau cyfathrebu wedi cael ei weddnewid yn y degawd diwethaf

- 2.3 Mae *Adroddiad y Farchnad Gyfathrebu* yn cyflwyno ein hymchwil diweddaraf ar argaeledd a'r niferoedd sy'n defnyddio gwasanaethau cyfathrebu, pa mor fodlon yw'r defnyddwyr â'r gwasanaethau hyn a'u costau. Mae'n darparu data a dadansoddiadau ar ddarllediadau teledu a radio, y rhyngwryd, a ffonau llinell sefydlog a symudol.
- 2.4 Yn adroddiad eleni, a gyhoeddwyd yn Awst 2011, manteisiwyd ar y cyfle i edrych yn ôl ar y newidiadau sydd wedi digwydd ar draws y DU yn y degawd diwethaf. Roedd yn dangos sut mae'r farchnad gyfathrebu wedi cael ei gweddnewid gan berchnogaeth gynyddol a defnydd cynyddol o fand eang, ffonau symudol a gwasanaethau teledu aml-sianel. Mae sawl gwasanaeth wedi gwneud y daith o fod yn wasanaeth arbenigol i fod yn wasanaeth prif-ffrwd ac er bod mwy o wasanaethau cyfathrebu ar gael a mwy yn eu defnyddio, y mae rhagor o le i dyfu o hyd o ran niferoedd:

¹<http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/consumer-experience-reports/>

²<http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/consumer-experience-reports/>

³<http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/communications-market-reports/cmr11/>

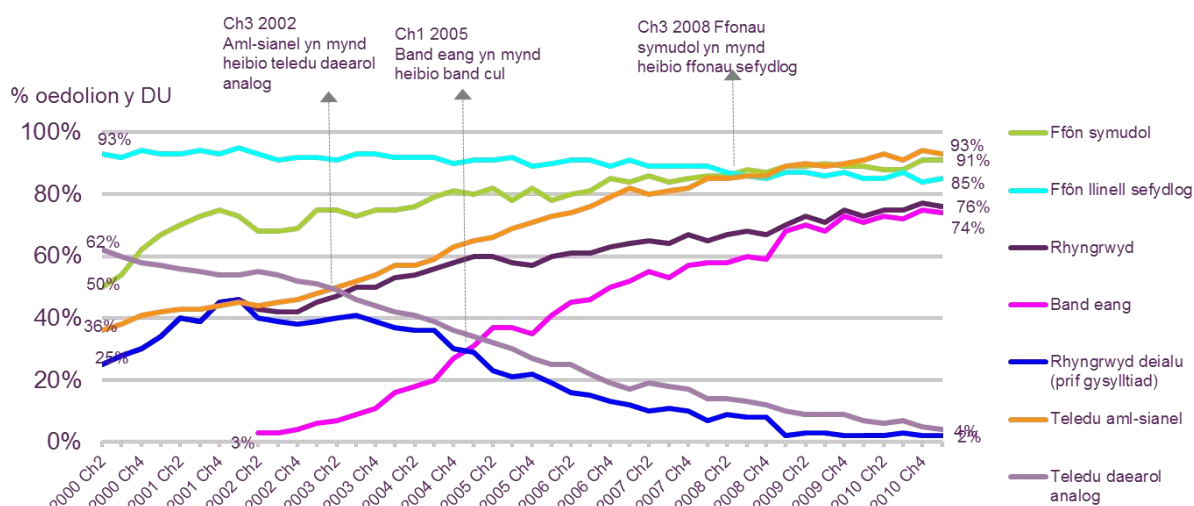
⁴<http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/communications-market-reports/>

⁵<http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/telecoms-research/bbspeeds2011/infrastructure-report.pdf>

- Er 2000, mae canran y cartrefi sydd â chysylltiad rhyngwrwyd wedi treblu, gan gynyddu o 25% i 76%.
- Mae gwasanaethau band eang sefydlog a symudol wedi cael eu lansio a bellach maent i'w cael yn nhri chwarter cartrefi'r DU (74%).
- Mae'r cartrefi â theledu aml-sianel wedi cynyddu yn ôl canran debyg, o 36% i 93%, wedi'i ysgogi gan y newid i deledu digidol ledled y DU, a fydd yn cael ei gwblhau yn 2012.
- Yn 2000, dim ond hanner oedolion y DU a ddywedodd fod ganddynt ffôn symudol – mae'r ffigur bellach yn 91%.

2.5 Yn ystod yr un cyfnod, gostyngodd nifer y bobl sy'n berchen ar ffôn llinell sefydlog, o 93% i 85%, gan fod rhai defnyddwyr wedi dewis dibynnu'n gyfan gwbl ar ffôn symudol. Mae Ffigur 2 hefyd yn dangos bod cysylltu â'r rhyngwrwyd dwy ddeialu, ynghyd â'r gwasanaethau teledu daearol analog pum sianel wedi diflannu bron yn gyfan gwbl.

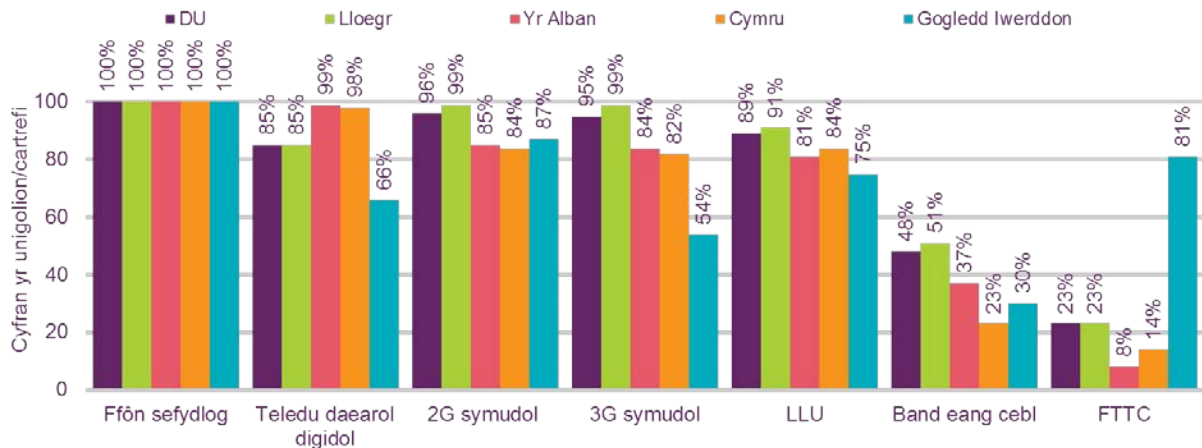
Ffigur 2: Y niferoedd sy'n defnyddio gwasanaethau cyfathrebu, 2000-2010

Ffynhonnell: Ymchwiliad arolygon Oftel/Ofcom

Mae gwasanaethau cyfathrebu ar gael yn eang ar draws llawer o'r DU

2.6 Ni fu fawr o newid yn ystod 2010 yn y rhan fwyaf o'r gwasanaethau cyfathrebu allweddol sydd ar gael, sy'n adlewyrchu lefelau darpariaeth bron yn gyffredinol ar draws y DU, a ddangosir yn Ffigur 3. Cafwyd y cynnydd mwyaf sylweddol o ran y gwasanaethau sydd ar gael yn y signal teledu daearol digidol (DTT), a gododd o 81% i 85% ar draws y DU wrth i'r newid i'r digidol fynd rhagddo'ngyflymach. Roedd argaeledd band eang gan sawl cyflenwr, ar draws y DU (gan ddefnyddio gwasanaethau dadfwrndelu dolenni lleol (LLU)) yn 89% y llynedd, gan dyfu'n gyflymach na'r flwyddyn flaenorol.

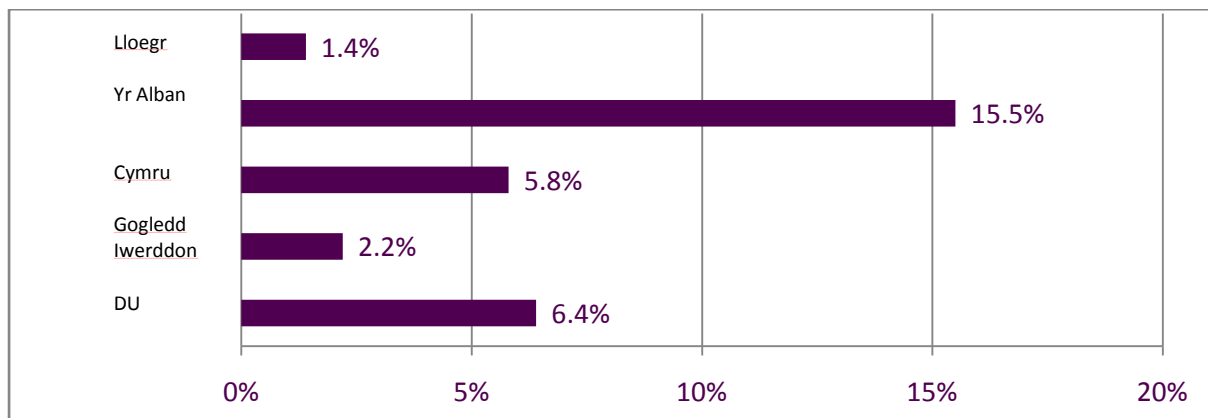
Ffigur 3: Argaeledd gwasanaethau cyfathrebu, 2010

Ffynhonnell: Adroddiad Ofcom ar y Farchnad Gyfathrebu

- 2.7 Mae problemau manau digyswllt yn effeithio llawer mwy ar y gwledydd nag ar Lloegr. Er enghraifft, dangosodd adroddiad seilwaith Ofcom fod cyfanswm y manau digyswllt allanol i'w cael ar 1.4% yn unig o arwyneb tir Lloegr ond roedd y ffigur yn 15.5% yn yr Alban a 5.8% yng Nghymru. Mae'r ddarpariaeth symudol yn amrywio hefyd yn rhanbarthau Lloegr a rhwng ardaloedd trefol a gwledig. Yn ystod 2012/13, byddwn yn darparu cyngor i'r llywodraeth ar ei chynigion i fuddsoddi £150m mewn seilwaith newydd i wella'r ddarpariaeth symudol yn ardaloedd y DU lle mae'r ddarpariaeth honno'n wael neu heb fod ar gael o gwbl.

Ffigur 4: Darpariaeth symudol, fesul gwlad

Canran yr arwyneb tir nad yw'n derbyn darpariaeth gan unrhyw ddarparwr

Ffynhonnell: Adroddiad Seilwaith Ofcom

- 2.8 Mae darparu band eang cyflym iawn sefydlog wedi parhau:

- Lansiodd VirginMedia ei wasanaeth 'hyd at' 100Mbit yr eiliad ddiwedd 2010, ac ym Mehefin 2011 cyhoeddodd fod y gwasanaeth ar gael i bedair miliwn o gartrefi'r DU⁶.
- Ym Mai 2011, cyhoeddodd BT y byddai ei wasanaeth 'hyd at' 40Mbit yr eiliad ffibr-i'r-cabinet (FTTC) ar gael yn y man i bum miliwn o gartrefi ac yn pasio 80,000 o adeiladau ychwanegol bob wythnos⁷.
- Parhaodd y gwaith o gyflwyno darpariaeth ffibr lleol, ac mae rhagor o gynlluniau ar y gweill i ddod â darpariaeth i ardaloedd mwy lleol, gan gynnwys Bournemouth, Belfast a Cumbria.
- Mae Llywodraeth yr Alban wedi neilltuo £62m dros y pedair blynedd nesaf ar gyfer y seilwaith band eang a'r economi ddigidol, gan gynnwys darparu band eang y genhedlaeth nesaf ledled yr Alban erbyn 2020.

2.9 Dyma faes gwaith pwysig y byddwn yn canolbwyntio arno yn 2012/13, gan hyrwyddo cystadleuaeth a buddsoddiad wrth ddarparu band eang cyflym iawn, a chydweithio â'r llywodraeth i sicrhau y bydd ar gael yn eang ar draws y DU.

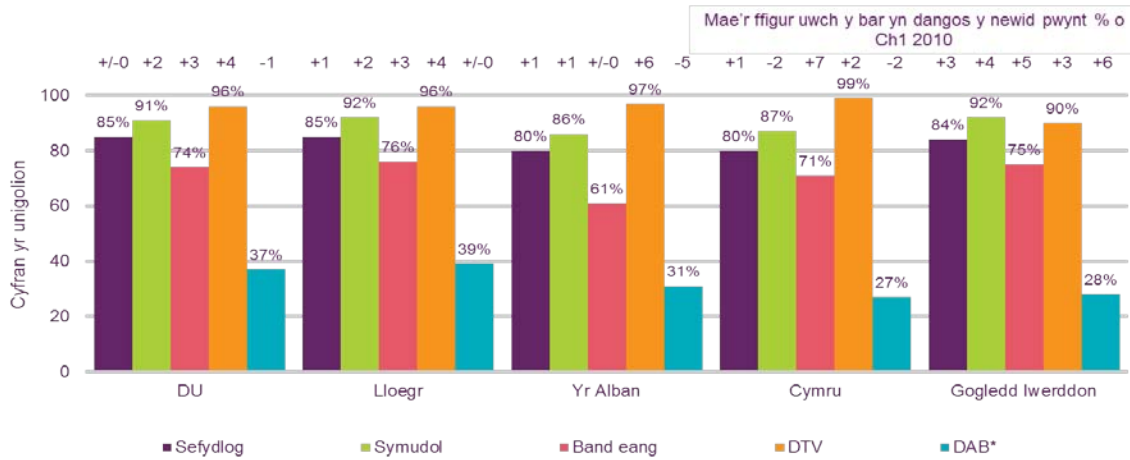
Mae'r niferoedd sy'n defnyddio gwasanaethau cyfathrebu ar draws gwledydd y DU yn amrywio

2.10 Rydym hefyd yn ystyried sut mae ein rhaglen waith yn effeithio ar wledydd y DU. Roedd y niferoedd sy'n defnyddio'r gwasanaethau cyfathrebu sydd wedi'u sefydlu fwyaf wedi aros yn sefydlog neu wedi cynyddu ychydig dros y flwyddyn ddiwethaf. Er bod y nifer â band eang wedi parhau i godi, mae'n dal yn gymharol isel yn yr Alban sef 61%, 13% y tu ôl i gyfartaledd y DU sef 74%. Mae'r nifer sy'n defnyddio ffonau llinell sefydlog yn is yng Nghymru ac yn yr Alban (80% yn y ddwy wlad).

⁶<http://mediacentre.virginmedia.com/Stories/Virgin-Media-s-ultrafast-100Mb-broadband-now-available-to-over-four-million-UK-homes-211c.aspx>

⁷<http://www.btplc.com/News/ResultsPDF/q411release.pdf>

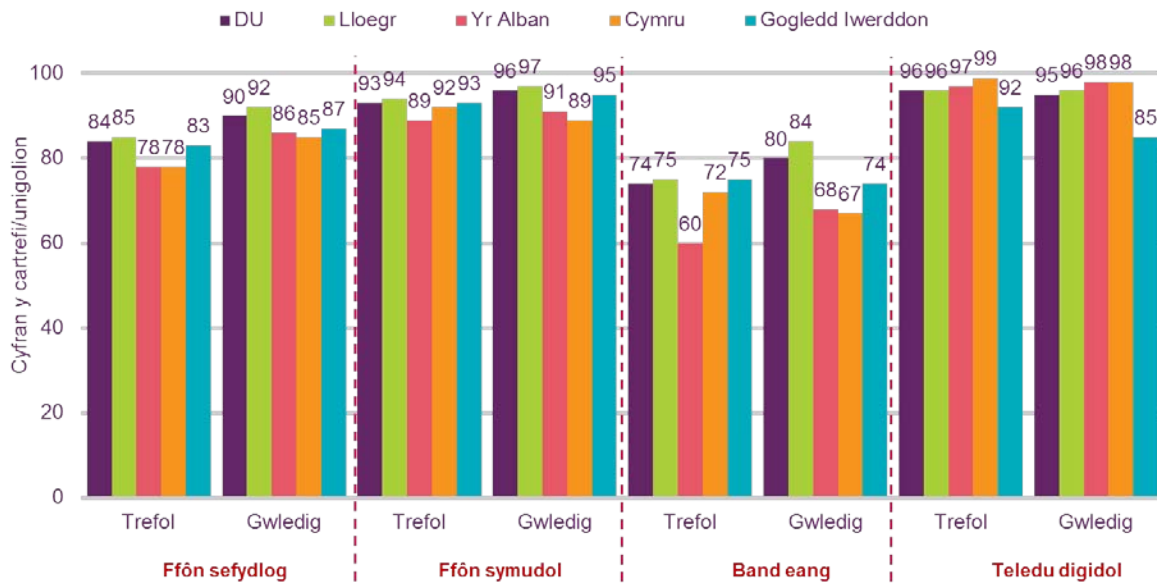
Ffigur 5: Y niferoedd sy'n defnyddio gwasanaethau cyfathrebu ar draws y gwledydd

Ffynhonnell: Adroddiad Ofcom ar y Farchnad Gyfathrebu

2.11 Mae Ffigur 6 yn dangos sut mae mabwysiadu gwasanaethau cyfathrebu hefyd yn amrywio yn ôl lleoliadau trefol a gwledig. At ei gilydd, mae lefelau uwch o ddefnydd mewn lleoliadau gwledig yn tueddu i gyfateb i lefelau uwch mewn ardaloedd trefol. Gwasanaethau llinell sefydlog yw'r unig beth sy'n wahanol i'r patrwm hwn, lle mae'r defnydd yn uwch mewn lleoliadau gwledig.

Ffigur 6: Mabwysiadu gwasanaethau/technoleg cyfathrebu mewn lleoliadau trefol a gwledig

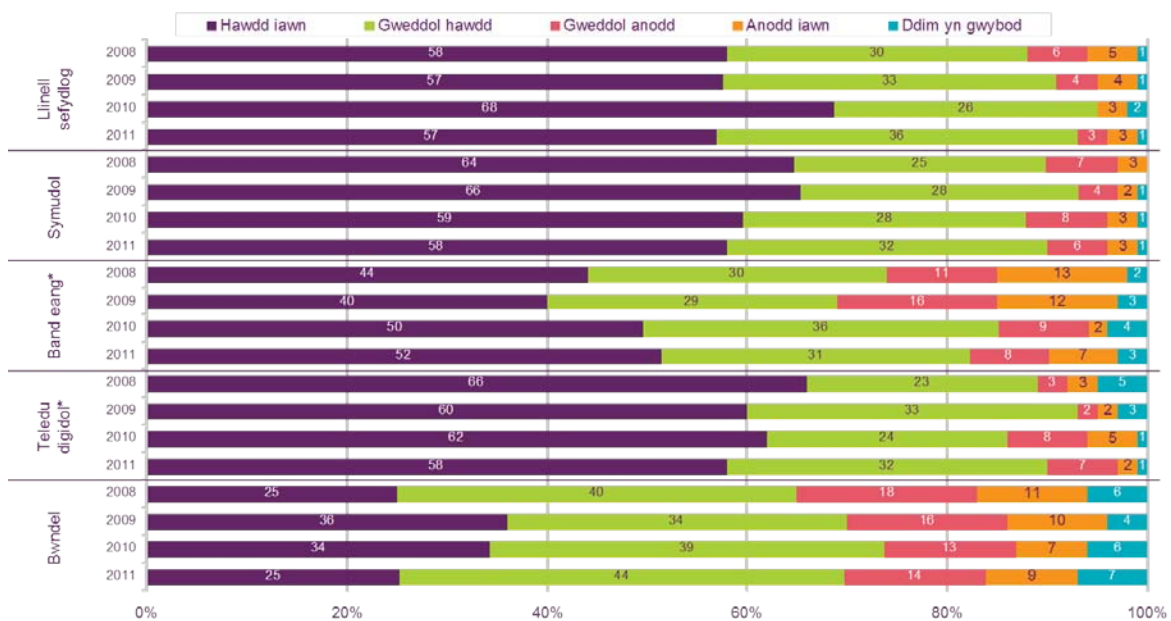

Ffynhonnell: Adroddiad Ofcom ar y Farchnad Gyfathrebu

Mae lefelau newid yn amrywio yn ôl y gwasanaeth cyfathrebu

- 2.12 Teimlai'r rhan fwyaf o ddefnyddwyr sydd wedi newid yn y 12 mis diwethaf fod y broses wedi bod yn hawdd 'iawn' neu'n 'weddol' hawdd, gyda'r anawsterau mwyaf yn cael eu nodi yn y farchnad ar gyfer bwndeli chwarae triphlyg (23%) ac i raddau llai yn y farchnad band eang annibynnol (15%).
- 2.13 Yn ystod 2012/13, byddwn yn bwrw iddi gyda'n hadolygiad strategol o newid gan ddefnyddwyr i wneud yn siŵr bod profiad y defnyddiwr o newid yn hawdd ac yn ddiraffferth, heddiw ac yn y dyfodol.
- 2.14 Nid ydym yn credu bod lefelau uchel o newid *per se* o anghenraid yn fanteisiol, gan y gallent adlewyrchu lefelau uchel o anffodlonrwydd. Ond, mewn marchnad gystadleuol, rhaid sicrhau bod y rhwystrau i newid yn ddigon isel fel nad yw cwsmeriaid yn cael eu dal mewn contract anfodddhaol. Rydym hefyd eisiau gwneud yn siŵr nad yw'r prosesau newid yn tarfu ar ddarparwyr sy'n cystadlu'n frwd â'i gilydd i ddarparu buddion i bob defnyddiwr.

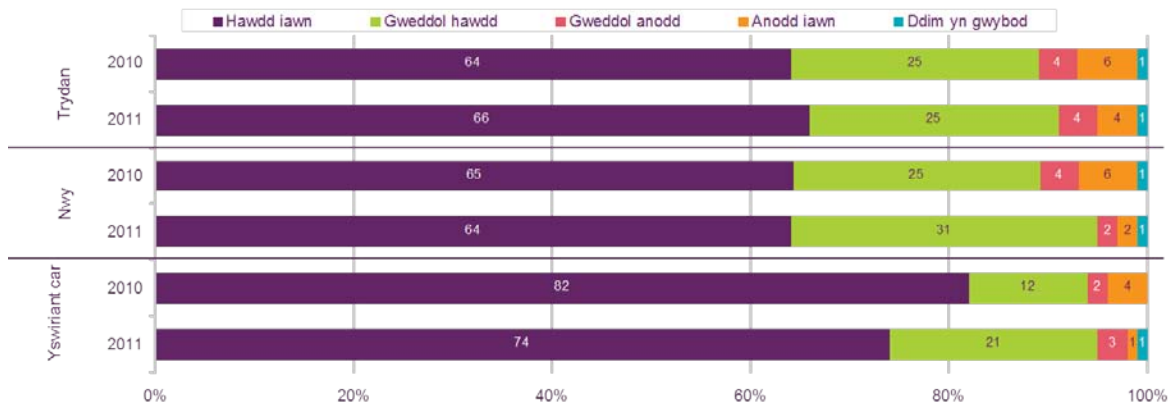
Ffigur 7: Barn defnyddwyr am ba mor hwylus oedd newid cyflenwr gwasanaethau cyfathrebu, ymysg y rheini a newidiodd yn ystod y 12 mis diwethaf.

Ffynhonnell: Adroddiad Profiad y Defnyddiwr, Rhagfyr 2011

- 2.15 Fel gyda'r farchnad gyfathrebu, dywedodd y rhan fwyaf o ddefnyddwyr sydd wedi newid eu cyflenwr cyfleustodau a/neu ddarparwr yswiriant car yn y 12 mis diwethaf i hynny fod yn hawdd 'iawn' neu'n 'weddol' hawdd ei wneud. O'i gymharu â gwasanaethau cyfathrebu, newid darparwr yswiriant car yw'r broses, i bob golwg, sy'n gweithio orau i ddefnyddwyr gyda 74% yn dweud iddi fod yn hawdd iawn gwneud y newid, er bod y lefel hon wedi gostwng o 82% y llynedd.

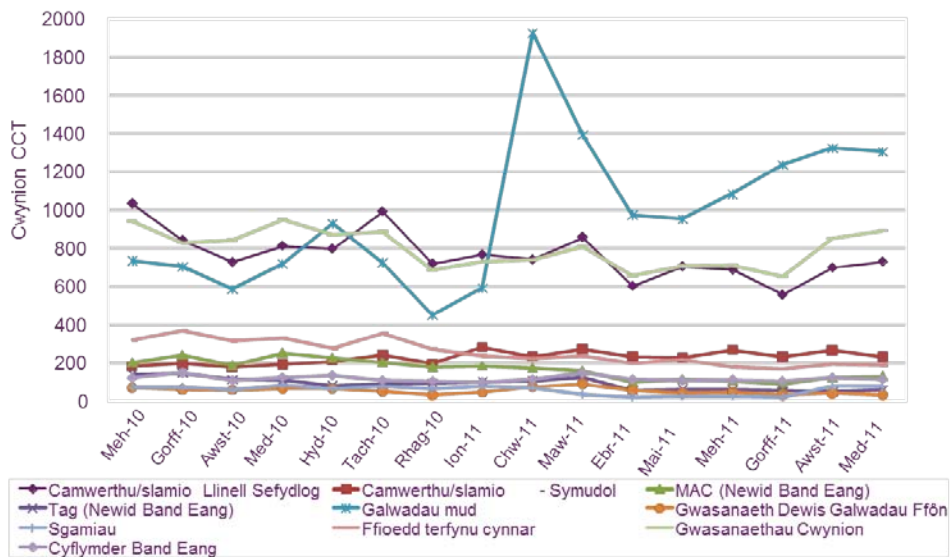
Ffigur 8: Barn defnyddwyr am ba mor hwylus oedd newid cyflenwr cyfleustodau, ymysg y rheini a newidiodd yn ystod y 12 mis diwethaf

Ffynhonnell: Adroddiad Profiad y Defnyddiwr, Rhagfyr 2011

2.16 Rydym hefyd yn adolygu'n rheolaidd y data cwynion y byddwn yn ei dderbyn gan ein Tîm Cyswllt Defnyddwyr er mwyn deall y prif broblemau y mae defnyddwyr yn eu hwynebu a'r gwaith y mae angen i ni ei wneud i leihau'r problemau hyn lle bynnag y bo modd. Yn Ebrill 2011, cyhoeddasom ein data gan y Tîm Cyswllt Defnyddwyr yn ôl darparwr a bwriadwn barhau i wneud hyn gyda diweddariadau chwarterol. Rydym o'r farn fod yr wybodaeth hon, ynghyd â'n hymchwil marchnad ar foddhad cwsmeriaid a data prisio sydd ar gael ar wefannau wedi'u hachredu gan Ofcom, yn rhoi i ddefnyddwyr y data cymharu y mae ei angen arnynt i wneud dewisiadau gwybodus am eu gwasanaethau cyfathrebu.

Ffigur 9: Y duedd mewn cwynion am faterion telathrebu

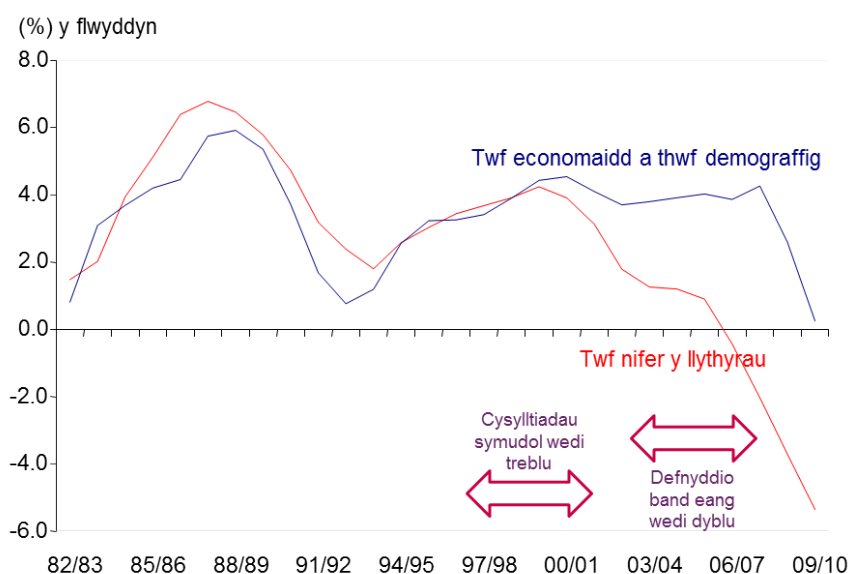

Ffynhonnell: Adroddiad Profiad y Defnyddiwr, Rhagfyr 2011

Mae'r farchnad post hefyd wedi gweld newid sylweddol

- 2.17 Mae'r sector post yn hanfodol i economi a chymdeithas y DU ac mae'n arbennig o bwysig i ddefnyddwyr busnes sydd ar hyn o bryd yn anfon 87% o'r holl bost. Fwyfwy mae'n rhan o sector cyfathrebu llawer ehangach a dylanwadir arno gan y nifer cynyddol sy'n defnyddio gwasanaethau cyfathrebu eraill.
- 2.18 Yn y sectorau busnes a defnyddwyr gwelwyd newidiadau sylweddol yn y farchnad post yn ystod y pum mlynedd diwethaf, gyda gostyngiadau sylweddol yn nifer y llythyrau wrth i ddefnyddwyr symud tuag at ddulliau eraill di-dâl neu rhatach megis e-bost, a chynnydd yn y traffig parseli yn sgil siopa ar-lein.
- 2.19 Fel y dangosir yn Ffigur 10 isod, er 1998, gwelwyd datgysylltiad rhwng meintiau'r post a lefel gyffredinol twf economaidd, yn bennaf wrth i gyfryngau digidol gymryd drosodd.

Ffigur 10: Perfformiad y Post Brenhinol a thwf economaidd

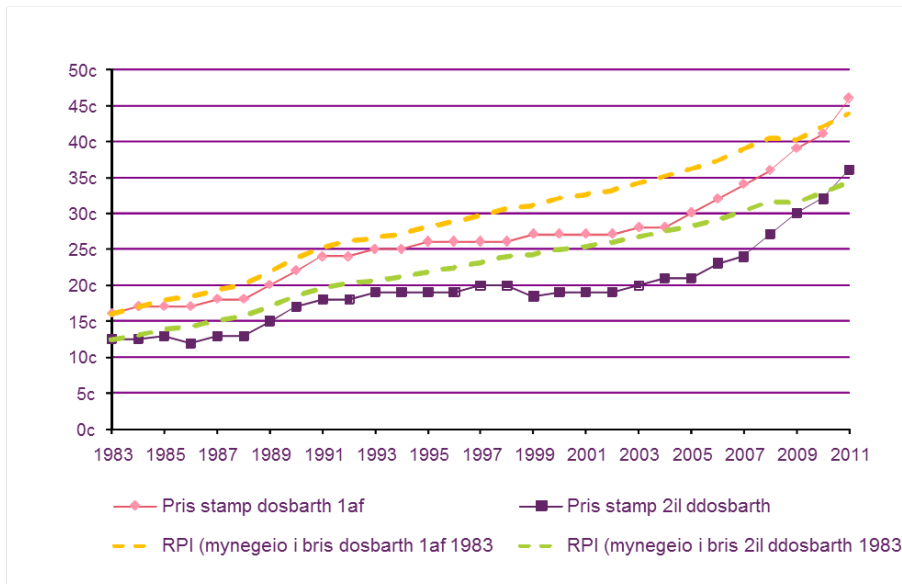

Nodyn: Mae'r data'n cyfeirio at gyfraddau twf blynyddol cyfartaledd symudol tair blynedd Ffynhonnell: Economics Forecasting, Group Regulation

- 2.20 Mae gan y newidiadau hyn gysylltiad agos ag arloesedd parhaus yn y maes cyfathrebu electronig. Maent hefyd yn cael eu gyrru gan broffil demograffig sy'n newid a datblygiadau yn ymddygiad defnyddwyr (er enghraifft, y defnydd o gyfryngau cymdeithasol a siopa ar y rhyngwrdd). Felly dylai post gael ei ystyried yn rhan greiddiol o'r farchnad gyfathrebu ehangach, ac adlewyrchir hyn yn ein blaenoriaethau.

- 2.21 Cyn 2006, nid oedd cynnydd ym mhpris stampiau yn cadw i fyny â chwyddiant. Ond, ers hynny, mae prisiau stampiau wedi codi'n sylweddol oherwydd yr angen i'r Post Brenhinol roi sylw i'r gostyngiadau yn ei elw a'i refeniw, a'r dirywiad yn ei lif arian oherwydd gostyngiadau parhaus yn y farchnad o ran nifer eitemau ac arbedion effeithlonrwydd arafach na'r disgwyl. Dangosir y tueddiad hwn ym mhrisiau stampiau'r Post Brenhinol yn Ffigur 11 isod.

Ffigur 11: Prisiau stampiau dosbarth cyntaf ac ail ddosbarth: 1983-2011

Ffynhonnell: Dadansoddiad Ofcom

- 2.22 Yn 2012/13 byddwn yn canolbwyntio ar sawl agwedd ar y farchnad post gan gynnwys sicrhau y bydd gwasanaeth post cyffredinol yn dal i gael ei ddarparu, a chynnal adolygiad o anghenion defnyddwyr y post.

Adran 3

Cyflawni ein dyletswyddau a gwerth am arian

Mae Ofcom yn darparu gwerth am arian o fewn ei gyllideb

- 3.1 Y llynedd, ymatebodd Ofcom i'r sialensiau ehangach sy'n wynebu gwariant cyhoeddus drwy adolygu sut mae'n rheoleiddio'n effeithiol mewn ffordd wedi'i thargedu er budd dinasyddion a defnyddwyr, gan sicrhau gwerth am arian yr un pryd i'w randdeiliaid.
- 3.2 Yng Nghynllun Blynyddol 2011/12, nodwyd sut y byddem yn cyflawni'r gwelliannau hyn drwy ein Prosiect Adolygu Effeithlonrwydd mewnol (ERP) ac mae Cynllun Blynyddol Drafft eleni yn adlewyrchu ein cyflawniadau hyd yma yng nghyswllt y cynllun hwn.
- 3.3 Ar ben y sialens economaidd, rydym hefyd yn ymroi i ymateb i newidiadau yn neddfwriaeth y DU a deddfwriaeth Ewropeaidd.

Integreiddio rheoleiddio'r gwasanaeth post

- 3.4 Dechreuodd Ofcom y gwaith o reoleiddio gwasanaethau post y DU yn lle Postcomm ar 1 Hydref 2011. Yn y cyfnod yn arwain at hyn, gweithiodd Ofcom a Postcomm yn agos gyda'i gilydd i sicrhau y byddai'r cyfrifoldebau rheoleiddio'n trosglwyddo'n ddidrafferth gan darfu cyn lleied â phosibl ar y diwydiant a defnyddwyr.
- 3.5 Yn ystod y cyfnod pontio, bu Grŵp Llywio'r gwaith Integreiddio a oedd yn cynnwys uwch reolwyr o Postcomm ac Ofcom yn cyfarfod yn rheolaidd i gytuno ar sut i drosglwyddo'r cyfrifoldeb rheoleiddio ac i fonitro ei gynnydd. Mynychodd aelodau o dîm rheoli Ofcom Fwrdd Gweithredol Postcomm gan gydweithio'n agos â'u cymheiriaid i wneud yn siŵr y byddai'r holl weithrediadau'n cael eu trosglwyddo mewn modd effeithiol ac effeithlon. Yr un pryd, cafodd nifer o aelodau bwrdd Ofcom eu penodi i Fwrdd Postcomm.

Cyflawni ein Prosiect Adolygu Gwariant mewnol

- 3.6 Bwriad ein Prosiect Adolygu Gwariant oedd galluogi'r sefydliad i gyflawni ei ymrwymadau er gwaethaf gostyngiadau yn ei gyllid, gan hefyd sicrhau mwy o ffocws strategol ac effeithiolrwydd trefniadol dros gyfnod o bedair blynedd.
- 3.7 Arweiniodd yr adolygiad cynhwysfawr hwn o'n holl ofynion ariannol at lunio set glir o fesurau i'n galluogi i gyflawni ein holl ymrwymadau (heblaw am y gwasanaethau post) o fewn gostyngiad targed termau real o 28.2% (dros bedair blynedd), yn unol â chyfarwyddyd Trysorlys EM.
- 3.8 Hyd yma, rydym wedi sicrhau arbedion o 22.5% ac ar ein ffordd i gyflawni'r gostyngiad 28.2% gofynnol dros y pedair blynedd. Un elfen yma yw costau staff: Disgwyli'r y bydd gan Ofcom oddeutu 170 yn llai o staff cyfwerth ag amser llawn

erbyn 2014/15, heb gynnwys unrhyw ychwanegiadau o ganlyniad i reoleiddio'r gwasanaethau post.

Rheoli ein hadnoddau'n effeithiol

- 3.9 Er mwyn galluogi Ofcom i wneud y defnydd gorau o'r adnoddau sydd ar gael, rydym wedi cryfhau ein swyddogaeth fasnachol er mwyn hyrwyddo'r canlynol yn well:
- caffael proffesiynol yn unol â holl gyfreithiau perthnasol gwledydd y DU a'r UE; a
 - sicrhau gwerth am arian gan leihau risgiau masnachol a chyfreithiol i'r eithaf yr un pryd.
- 3.10 Yn sail i hyn y mae prosesau caffael a chontractio clir a chadarn sy'n deg, yn dryloyw ac yn anwahaniaethol gan roi ystyriaeth lawn i arferion gorau sy'n datblygu. Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod yr holl gyflenwyr posibl yn cael yr un cyfle i gystadlu am fusnes Ofcom.

Harneisio technolegau newydd

- 3.11 Yn ystod 2011/12, symudon ni ein seilwaith TG i ddarparwr gwasanaeth allanol. O'r herwydd, rydym wedi sicrhau gostyngiadau sylweddol mewn costau caledwedd a bydd y rhain, ochr yn ochr â chytundebau lefel gwasanaeth gorau posibl gyda'n partner TG newydd, yn arwain at arbedion sylweddol bob blwyddyn.
- 3.12 Er mwyn rhoi mwy o ddewis a gwell gwasanaeth i ddefnyddwyr, rydym yn gwella'r gwasanaethau rydym yn eu cynnig ar-lein, gan adael i ddefnyddwyr gofnodi cwynion drwy ein gwefan, yn hytrach na gorfod dibynnu'n llwyr ar ein canolfan cyswllt defnyddwyr.
- 3.13 Byddwn yn ymestyn y gwasanaeth hwn yn ystod 2012/13 a thu hwnt. Yn ogystal â bod o fudd i ddefnyddwyr, bydd hyn yn arwain at arbedion effeithlonrwydd yn ein dulliau adrodd a chasglu data. Yn bwysig iawn, bydd hyn, am y tro cyntaf, yn galluogi defnyddwyr i gofnodi cwynion y tu allan i oriau gweithio. Yn ei dro, rydym yn rhagweld y gallai hyn gynyddu nifer y cwynion y byddwn yn gallu rhoi sylw iddynt.

Cyflawni gwaith o ansawdd da a gwerth am arian

- 3.14 Rydym wedi rhoi fframwaith wedi'i ddiweddarau ar waith ar gyfer cyflawni prosiectau'n effeithiol a fydd wedi'i wreiddio'n llawn erbyn dechrau'r flwyddyn ariannol nesaf. Efen bwysig o'r fframwaith hwn yw rhoi esboniad clir o'r canlyniad a ddymunir ar gyfer pob gweithgarwch y byddwn yn ymgymryd ag ef. Mae'r canlyniadau hyn yn pennu'r buddion cadarnhaol yr ydym yn ceisio'u darparu i ddinasyddion a defnyddwyr o ganlyniad i'n gwaith.
- 3.15 Rydym eto wedi gosod canlyniadau interim a therfynol yng Nghynllun Blynyddol eleni i asesu ein llwyddiant yn cyflawni ein blaenoriaethau arfaethedig. Byddwn yn darparu adroddiad am ba mor llwyddiannus y buom yn cyflawni yn erbyn y canlyniadau hyn, a llwyddiant ein hymyriadau, yn ein Hadroddiad Blynyddol ar gyfer 2012/13.

Mae'r Cynllun Blynyddol Drafft ar gyfer 2012/13 yn ymgorffori'r newidiadau hyn

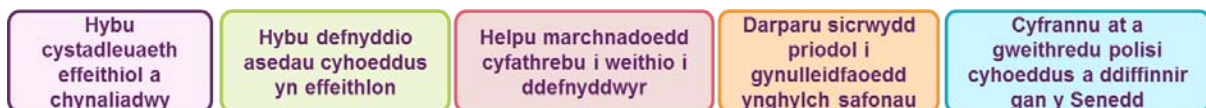
- 3.16 Wrth ddatblygu ein blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn o'n blaenau rydym wedi ceisio adlewyrchu datblygiadau ymysg defnyddwyr a'r farchnad yn ogystal ag unrhyw newidiadau deddfwriaethol tebygol. Mae ein rhaglen waith yn adlewyrchu lle rydym yn disgwyl ysgwyddo cyfrifoldebau sylweddol newydd, ar yr un pryd â sicrhau bod digon o adnoddau'n cael eu dyrannu i'r dyletswyddau rydym eisoes yn eu cyflawni.

Adran 4

Blaenoriaethau drafft ar gyfer 2012/13

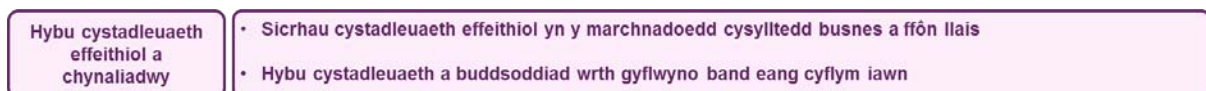
Ein dibenion strategol sy'n tywys ein blaenoriaethau, sy'n adlewyrchu'r amgylchedd economaidd a deddfwriaethol a defnyddwyr.

- 4.1 Mae'r Cynllun Blynyddol Drafft ar gyfer 2012/13 yn gwahanu ein rhaglen waith i'r categorïau canlynol:
- **Blaenoriaethau**, sy'n cynrychioli meysydd gwaith hanfodol i Ofcom eu hyrwyddo yn y flwyddyn i ddod i sicrhau ein bod yn hybu buddiannau dinasyddion a defnyddwyr.
 - **Canlyniadau** ar gyfer pob un o'n blaenoriaethau arfaethedig, i asesu ein llwyddiant yn eu cyflawni a sicrhau ein bod yn darparu buddion cadarnhaol i ddinasyddion a defnyddwyr.
 - **Meysydd gwaith eraill** sy'n faterion pwysig eraill y bwriadwn wneud rhagor o waith arnynt yn ystod 2012/13 (Adran 5).
 - **Gwaith rhaglenni** a chyfrifoldebau yr ydym yn eu cyflawni'n barhaus, gan ddarparu gwasanaethau allweddol i randdeiliaid, dinasyddion a defnyddwyr (adran 6).
- 4.2 Er mwyn ymateb i ddatblygiadau yn y farchnad a newidiadau i ddeddfwriaeth, mae ein blaenoriaethau yn cydbwysu gwaith newydd ag ymrwymadau parhaus pwysig. Maent yn cael eu tywys gan ein pum diben strategol:

Diben Strategol 1: Hybu cystadleuaeth effeithiol a chynaliadwy

- 4.3 Bwriad rheoleiddio *exanteyw* ymateb i gyflymder newid yn ein sectorau a reoleiddir. Rydym wedi pennu dwy flaenoriaeth benodol ar gyfer 2012/13, sy'n ymateb i ddatblygiadau yn y farchnad ac y bwriedir iddynt ddarparu manteision sylweddol i ddinasyddion ac i ddefnyddwyr.

Sicrhau cystadleuaeth effeithiol yn y marchnadoedd cysylltedd busnes a ffôn llais

- 4.4 Bydd ein *Hadolygiad o'r Farchnad Cysylltedd Busnes* yn edrych ar faint pŵer y farchnad a pha reoleiddio fydd yn ofynnol o bosibl i ddarparwyr â phŵer yn y farchnad i sicrhau bod darparwyr eraill yn gallu cystadlu yn y farchnad hon i gynnig

gwasanaethau i ddefnyddwyr terfynol. Mae'r farchnad cysylltedd busnes yn cwmpasu amrywiaeth eang o wasanaethau a ddefnyddir gan ddarparwyr cyfathrebu a busnesau, gan gynnwys:

- rhwng y safleoedd sy'n perthyn i fusnes neu sefydliad neu rhwng busnesau (e.e. busnes a phrif gyflenwr);
- rhwng busnesau a'r rhyngwyd; a
- y rheini a brynir gan ddarparwyr cyfathrebu i gludo traffig symudol neu fand eang rhwng y defnyddwyr terfynol a'u rhwydwaith.

4.5 Fel rhan o'r gwaith hwn, byddwn yn ystyried a ddylai'r rheolaethau presennol ar gyfer ffioedd barhau ac, os dylent, beth ddylai'r lefel ffioedd briodol fod ar gyfer y tair blynedd o fis Medi 2012. Bwriadwn gwblhau'r adolygiad hwn (ac unrhyw reolaethau cysylltiedig ar gyfer ffioedd) erbyn Medi 2012, pan ddaw'r rheolaethau presennol i ben.

4.6 Byddwn hefyd yn cynnal *Adolygiad o'r Farchnad Band Cul* i asesu'r marchnadoedd ar gyfer galwadau cyfanwerthu, sef y sail y mae darparwyr yn cystadlu arni wrth ddarparu gwasanaethau ffôn manwerthu i ddefnyddwyr preswyl. Mae'r rhain yn cynnwys y marchnadoedd cychwyn galwadau, terfynu galwadau daearyddol a thrawsgludo.

4.7 Bydd yr adolygiad hwn yn ystyried pa reoleiddio cyfanwerthu fydd ei angen, os o gwbl, i hyrwyddo cystadleuaeth yn y marchnadoedd manwerthu hyn. Byddwn hefyd yn asesu llwyddiant y dadreoleiddio yn y farchnad manwerthu, ac a oes angen rhagor o ymyrryd i ddiogelu'r defnyddwyr terfynol. Bwriadwn orffen y gwaith hwn erbyn Medi 2013, cyn i'r rheolaethau presennol ar gyfer ffioedd ddod i ben ar gyfer galwadau cyfanwerthu.

Hybu cystadleuaeth a buddsoddiad wrth gyflwyno band eang cyflym iawn

4.8 Mae Ofcom wedi sefydlu'r fframwaith rheoleiddio ar gyfer buddsoddi mewn mynediad y genhedlaeth nesaf (NGA) a chystadleuaeth mewn band eang cyflym iawn. Ar gyfer y fframwaith hwn rhaid i BT ddarparu mynediad i'w seilwaith ffisegol, gan gynnwys is-ddolennau, pibelli a pholion, fel bo gan ddarparwyr eraill y dewis o fuddsoddi mewn NGA. Hefyd mae'n rhaid i BT gynnig rhith fynediad lleol heb ei fwndelu (VULA) at ei seilwaith ffibr cenedlaeth nesaf, er mwyn i ddarparwyr eraill allu cystadlu gyda BT am gyflenwi gwasanaethau band eang cyflym iawn i ddefnyddwyr.

4.9 Yn ystod 2012/13 byddwn yn parhau i sicrhau bod BT yn ymateb i bob cais rhesymol am gael y mynediad hwn, gan ganiatáu i ddarparwyr eraill eu defnyddio'n effeithiol. Bydd hyn yn golygu gweithio'n agos gyda BT, Swyddfa'r Dyfarnwr Telathrebu (OTA) a rhanddeiliaid yn y diwydiant, gan sicrhau bod cynnyrch mynediad cyfanwerthu BT yn cael eu pennu'n briodol a datrys unrhyw faterion sy'n ymwneud â dyluniad y cynnyrch, y pris a'r cyflenwi.

Diben Strategol 2: Hybu defnyddio asedau cyhoeddus yn effeithlon

4.10 Mae Ofcom yn gyfrifol am sicrhau y gwneir y defnydd gorau posibl o'r sbectrwm electromagnetig. Ac ystyried gwerth posibl gwasanaethau sy'n cael eu galluogi gan adnoddau sbectrwm i ddinasyddion ac i ddefnyddwyr, mae rheoli sbectrwm yn gryn

gyfrifoldeb. Mae asesu sut caiff sbectrwm ei ddefnyddio ac, os yw'n briodol cymryd camau i alluogi newid ei ddefnydd, yn bwysig i gyflawni'r canlyniadau gorau ar gyfer dinasyddion a defnyddwyr.

Hybu defnyddio
asedau cyhoeddus yn
effeithlon

- Cynnal arwerthiant y bandiau sbectrwm 800 MHz a 2.6 GHz
- Clirio sbectrwm yn amserol er mwyn rhoi dyfarniadau newydd, ar yr un pryd â lliniaru materion cydfodolaeth
- Cyflawni gwarant sbectrwm y Llywodraeth ar gyfer Gemau Olympaidd a Pharalympaidd 2012 yn Llundain

Cynnal arwerthiant y bandiau sbectrwm 800 MHz a 2.6 GHz

- 4.11 Mae newid gwasanaethau teledu i'r digidol yn rhoi'r cyfle i ryddhau llawer o sbectrwm dan 1 GHz (a elwir y difidend digidol) mewn bandiau amledd sy'n arbennig o addas ar gyfer rhaglenni band eang di-wifr a darlledu. Y prif fandiau sbectrwm y bwriadwn eu harwerthu flwyddyn nesaf yw'r bandiau 800 MHz a 2.6 GHz.
- 4.12 Bwriadwn gynnal arwerthiant am drwyddedau i ddefnyddio'r bandiau 800 MHz a 2.6 GHz ym mlwyddyn ariannol 2012/13. Er mwyn cyflawni hyn byddwn yn:
- cwblhau'r ymgynghoriad ynghylch ein hasesiad o gystadleuaeth yn y dyfodol yn y marchnadoedd symudol a'r cynigion ar gyfer cynllunio'r arwerthiant cyfun;
 - cyhoeddi ein penderfyniadau terfynol ar y materion hyn;
 - ymgynghori ynghylch rheoliadau arwerthiannau drwy gyfrwng is-ddeddfwriaeth a'u cadarnhau, a chyhoeddi Memorandwm Gwybodaeth; a
 - llunio fersiwn terfynol meddalwedd i gynnal yr arwerthiant a hyfforddi'r rheini a allai gymryd rhan ynghylch sut mae ei ddefnyddio.

Clirio sbectrwm yn amserol er mwyn rhoi dyfarniadau newydd, ar yr un pryd â lliniaru materion cydfodolaeth

- 4.13 Er mwyn hwyluso'r dyfarniadau ar gyfer sbectrwm yn y bandiau 800 MHz a 2.6 GHz, rydym yn gwneud llawer o waith i glirio'r sbectrwm hwn. Rydym yn symud gwasanaethau sy'n defnyddio'r band 800 MHz ar hyn o bryd - teledu daearol digidol, a gwneud rhaglenni a digwyddiadau arbennig - i fandiau sbectrwm eraill.
- 4.14 Rydym yn asesu'r effaith y gallai lansio band eang symudol yn y bandiau 800 MHz a 2.6 GHz ei chael ar wasanaethau cyfagos, gan gynnwys gweithredwyr amblecs teledu (yn agos at 800 MHz) a radar yn y band 2.7 GHz (a elwir hefyd yn Fand-S). Lle bo hynny'n angenrheidiol ac yn briodol, byddwn yn cymryd camau i fynd i'r afael â'r effaith honno. Bydd hyn yn cynnwys ymgynghori ar drefniadau i leihau ymyrraeth â gwasanaethau teledu digidol cyfredol o fand eang symudol. Byddwn yn cwblhau ein hasesiad mewn da bryd ar gyfer y Memorandwm Gwybodaeth sy'n gysylltiedig â'r arwerthiant ar gyfer y sbectrwm hwn.
- 4.15 Byddwn yn parhau â'n gwaith i symud defnyddwyr cyfredol o'r band 800 MHz yn 2012/13. Bydd hyn yn cynnwys:
- cwblhau'r holl grantiau dan y cynllun i helpu defnyddwyr digwyddiadau arbennig a gwneud rhaglenni i symud o sianel 69, ar frig y band 800 MHz; a

- parhau i weithio gyda gweithredwyr amblecs, Digital UK ac Arqiva, i glirio teledu daearol digidol (DTT) o sianeli 61 a 62 ar waelod y band 800 MHz.
- 4.16 Byddwn hefyd yn bwrw ymlaen â gwaith i helpu i reoli risgiau ymyrraeth i ddefnyddwyr mewn bandiau cyfagos. Bydd hyn yn cynnwys:
- cyfleuster profi a fydd yn gwbl weithredol ar gyfer dyfeisiau pellter agos, a fydd ar gael yn Baldock ddechrau 2012/13;
 - cynlluniau i reoli'r risg o ymyrraeth gyda defnydd gwasanaethau brys cyfagos i'w rhoi ar waith gan y llywodraeth, Ofcom a defnyddwyr perthnasol o 2012/13; a
 - darparu cymorth i ddefnyddwyr i leihau ymyrraeth i DTT o fand eang symudol yn y band 800 MHz, yn ystod rhan olaf 2012/13.
- 4.17 Byddwn hefyd yn parhau i weithio'n agos gyda'r Adran Drafndiaeth, yr Awdurdod Hedfan Sifil, y Weinyddiaeth Amddiffyn a'r diwydiant i gyflawni'r rhaglen angenrheidiol o uwchraddio y mae ei hangen i ddiogelu radar band S rhag allyriadau oddi wrth ddefnyddwyr sbectrwm 2.6 GHz a 3.4 GHz.

Cyflawni gwarant sbectrwm y llywodraeth ar gyfer Gemau Olympaidd a Pharalympaidd 2012 yn Llundain

- 4.18 Cyhoeddodd Ofcom gynllun sbectrwm llawn ar gyfer Gemau Llundain yn 2012 a oedd yn disgrifio ein cynlluniau ar gyfer darparu trwyddedau i ddefnyddwyr di-wifr a rheoli unrhyw achosion o ymyrraeth. Ein cyfraniad ni at lwyddiant y digwyddiad fydd sicrhau bod y sbectrwm hwnnw'n cael ei ddefnyddio'n effeithiol, gyda chyn lleied â phosibl o darfu'n digwydd i ddefnyddwyr.
- 4.19 Yn ystod 2012/13 byddwn yn gwneud y canlynol:

Cyn y Gemau

- Gwneud yr holl aseiniadau technegol o ran y sbectrwm ar gyfer defnyddwyr y Gemau a chydgyssylltu'r rhain ag aseiniadau ar gyfer pawb arall, gan weithredu prosesau trwyddedu sy'n bodloni anghenion trefnwyr y Gemau a'r rheini fydd yn cymryd rhan.
- Cyfrannu at y digwyddiadau profi terfynol cyn dechrau'r Gemau a rhoi unrhyw wersi a ddysgwyd ar gyfer gwella ar waith.
- Gweithredu proses ar gyfer rhag-gomisiynu, profi a thagio'r offer di-wifr i leihau'r risg o ymyrraeth niweidiol yn lleoliadau'r Gemau.

Yn ystod y Gemau

- Darparu sbectrwm ar gyfer cyfryngau heb eu hachredu a defnyddwyr eraill, cyn belled ag y bo modd, yn ystod y cyfnod o alw dwys iawn yn ystod haf 2012, gan weithio gyda'n hasiantau JFMG.
- Darparu cymorth 24/7 yn ystod y Gemau, gan weithio gyda staff arbenigol yn y Ganolfan Gweithrediadau Technoleg a'r Ganolfan Reoli Genedlaethol i sicrhau bod unrhyw broblemau'n cael eu datrys yn gyflym.

- Darparu staff arbenigol a chyfarpar yn holl brif leoliadau y Gemau i helpu defnyddwyr trwyddedig i gynnal a chadw eu gwasanaethau, a delio ag unrhyw ymyrraeth niweidiol.
- Darparu adroddiadau amser-real i lywodraeth am faterion sbectrwm a chwarae ein rhan yn llawn mewn gweithgareddau traws-lywodraethol i ddatrys unrhyw broblemau yn ystod cyfnod y Gemau.

Ar ôl y Gemau

- Darparu adroddiadau manwl a gwersi a ddysgwyd i'r Pwyllgor Olympaidd Rhyngwladol, dinasoedd a fydd yn cynnal y Gemau Olympaidd yn y dyfodol a threfnwyr Gemau'r Gymanwlad yn Glasgow yn 2014, y bydd Ofcom yn darparu cynllun trwyddedu sbectrwm llawn ar eu cyfer a rheoli unrhyw achosion o ymyrraeth.
- Aildefnyddio'r asedau a ddefnyddiwyd ar gyfer y Gemau i gefnogi tasgau parhaus Ofcom, gan sicrhau ein bod yn cael y gwerth llawn ohonynt wedi hynny.

Diben Strategol 3: Helpu marchnadoedd cyfathrebu i weithio i ddefnyddwyr

- 4.20 Mae marchnadoedd cyfathrebu'n datblygu'n gyflym ac mae defnyddwyr yn wynebu nifer o fethiannau ar yr ochr galw sy'n gofyn am reoleiddio sectorau penodol. Rydym yn canolbwyntio ar sicrhau buddion y ddyletswydd gwasanaeth cyffredinol ar gyfer gwasanaethau post, gwella hwylustod newid i ddefnyddwyr a darparu gwybodaeth glir am wasanaethau cyfathrebu.

Helpu marchnadoedd cyfathrebu i weithio i ddefnyddwyr

- Hyrwyddo dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir am wasanaeth, pris ac ansawdd ar gael
- Datblygu a gweithredu polisiâu a fydd yn golygu ei bod yn haws i ddefnyddwyr newid o un Darparwr Gwasanaethau Cyfathrebu i un arall
- Sicrhau y darperir gwasanaeth post cyffredinol a chanfod anghenion defnyddwyr y post
- Asesu'r gwasanaethau cyfathrebu a ddarperir yn y gwledydd

Hyrwyddo dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir am wasanaeth, pris ac ansawdd ar gael

- 4.21 Er mwyn i'r farchnad gyfathrebu weithio'n dda er budd defnyddwyr, credwn fod yn rhaid i ddefnyddwyr allu gwneud penderfyniadau gwybodus. Felly, mae'n rhaid darparu gwybodaeth sy'n glir, yn ddealladwy, ac yn gywir i ddefnyddwyr, i'w galluogi i wneud penderfyniadau a gweithredu arnynt, er enghraifft drwy newid darparwr er mwyn cael bargaen well.
- 4.22 Yn ystod 2012/13 bydd gwaith Ofcom ar rymuso defnyddwyr yn rhoi sylw i feysydd lle credwn fod yr wybodaeth a ddarperir gan y farchnad yn annigonol. Bydd enghreifftiau o hyn yn cynnwys:
- **Ymchwil i gyflymder band eang:** Byddwn yn parhau â'n gwaith i sicrhau bod defnyddwyr yn cael gwybodaeth gywir am y cyflymderau sefydlog a symudol sydd ar gael pan fyddant yn dewis cyflenwr band eang. Byddwn yn cyhoeddi ymchwil ddwy waith y flwyddyn, gan alluogi defnyddwyr i weld sut mae cyflymder

band eang yn amrywio rhwng darparwyr, technolegau a chyfnodau amser gwahanol.

- **Data am gwynion defnyddwyr:**Rydym yn cadw cofnod o gwynion yn ôl darparwr cyfathrebu a gwasanaeth.Credwn fod gwybodaeth o'r fath yn ddefnyddiol i ddefnyddwyr, yn enwedig y rheini sy'n ystyried darparwr neu wasanaeth newydd.Bwriadwn barhau i ddatblygu'r rhaglen hon er mwyn i ddefnyddwyr allu defnyddio'r data i gymharu perfformiad darparwyr gwahanol.

- 4.23 Mae Ofcom yn gwneud rhagor o waith i nodi a gwerthuso'r amodau lle gall atebion o ran darparu gwybodaeth i ddefnyddwyr yn y sector cyfathrebu fod yn effeithiol, ac amodau lle na fyddant yn gweithio o bosibl.Y nod yw llunio fframwaith ar gyfer asesu a ddylid defnyddio atebion gwybodaeth a beth i'w ystyried wrth ddylunio, gweithredu a gwerthuso ateb gwybodaeth.Bydd y gwaith yn cynnwys rôl yr wybodaeth a ddarperir gan y rheoleiddiwr, darparwr y cynnyrch neu wasanaethau, a chyfryngwyr (e.e. gwefannau cymharu prisiau).
- 4.24 Bydd ein hadolygiad o brosesau newid yn parhau'n rhan bwysig o'n gwaith i hyrwyddo dewis effeithiol ar gyfer defnyddwyr yn ystod 2012/13.

Datblygu a gweithredu polisiau a fydd yn golygu ei bod yn haws newid o un darparwr gwasanaethau cyfathrebu i un arall

- 4.25 Un flaenoriaeth i Ofcom yw gwneud rhagor o gynnydd i sicrhau effeithiolrwydd y gweithdrefnau newid.I gyflawni hyn, rydym yn cynnal adolygiad o'r prosesau newid ar draws y gwasanaethau cyfathrebu sefydlog a symudol.
- 4.26 Yn gyffredinol, rydym yn canolbwyntio ar gyflawni dau ganlyniad allweddol:
- Profiad y defnyddiwr o newid yn hawdd a hwylus, heddiw ac yn y dyfodol.Mae arnom eisiau sicrhau nad oes dim rhwystrau proses diangen i newid ar gyfer gwasanaethau sengl neu fwndeli.
 - Sicrhau nad yw profiad y defnyddiwr o brosesau newid yn rhwystro darparwyr rhag cystadlu i sicrhau manteision i bob defnyddiwr, o ran prisiau is, mwy o ddewis ac arloesedd, a gwerth am arian.

Adolygu'r prosesau newid

- 4.27 Mae newid rhwng darparwyr cyfathrebu'n aml yn gymhleth ac yn golygu cydlynu prosesau rhwng darparwyr mewn ffordd nad ydynt yn codi mewn marchnadoedd eraill.Mae defnyddwyr yn newid darparwyr mewn sawl ffordd; mae rhai o'r prosesau hyn wedi'u datblygu gan y diwydiant, tra mae eraill wedi'u cynllunio gyda mewnbyn gan Ofcom.
- 4.28 Yn 2010, cyhoeddasom ymgynghoriad cychwynnol ar ein hadolygiad strategol o'r prosesau newid.Gwelsom, a phopeth arall yn gyfartal, mai prosesau newid sy'n cael eu harwain gan y darparwr sydd ar ei ennill (h.y. y darparwr y mae'r defnyddiwr yn bwriadu newid iddo) fyddai orau i ddefnyddwyr ac i gystadleuaeth ac y dylai'r prosesau newid gael eu cysoni rhwng gwasanaethau a rhwng y llwyfannau cyfanwerthu y maent yn cael eu darparu arnynt.Yn ystod 2011, rydym wedi bod yn gweithio gyda rhanddeiliaid i ddeall costau a manteision nifer o opsiynau ar gyfer

gwella'r prosesau newid cyfredol, neu symud i rai newydd. Byddwn yn ymgynghori ar brosesau newid yn gynnar yn 2012.

Ffioedd ychwanegol mewn contractau ar gyfer gwasanaethau cyfathrebu

- 4.29 Daeth gwaith Ofcom i ben o dan y Rhaglen Gorfodi Ffioedd Ychwanegol yn y sector llais sefydlog yn ystod 2011/12. Yn benodol, rydym wedi cwblhau ein gwaith yn y sectorau llais sefydlog, llais sefydlog a band eang a band eang yn unig, ar ôl gweithio gyda nifer o ddarparwyr yng nghyswllt tegwch eu telerau o ran ffioedd terfynu'n gynnar.
- 4.30 Rydym wedi penderfynu ymestyn y rhaglen orfodi am gyfnod pellach yn 2012/13 i barhau â'n gwaith ar delerau contractau defnyddwyr sy'n gysylltiedig â ffioedd ychwanegol.

Sicrhau y darperir gwasanaeth post cyffredinol a chanfod anghenion defnyddwyr y post

- 4.31 Yn ôl y ddyletswydd gwasanaeth cyffredinol (USO) mae'n rhaid i'r Post Brenhinol gasglu a dosbarthu llythyrau chwe diwrnod yr wythnos am bris fforddiadwy ac unffurf yn ddaearyddol i bob cyfeiriad yn y DU. Bellach, Ofcom sy'n gyfrifol am reoleiddio'r gwasanaethau post a'n prif ddyletswydd yw cyflawni ein swyddogaethau yng nghyswllt y post mewn ffordd a fydd, yn ein barn ni, yn sicrhau y darperir gwasanaeth post cyffredinol. Felly, mae sicrhau cynaliadwyedd ariannol y Post Brenhinol yn flaenoriaeth i Ofcom. Heb newidiadau i'r fframwaith rheoleiddio, mae perygl na fydd y Post Brenhinol yn gallu parhau i ddarparu gwasanaeth post cyffredinol i bob defnyddiwr ledled y DU.
- 4.32 Ym mis Hydref 2011, gwnaethom ymgynghori ar ddull newydd o reoleiddio'r gwasanaeth post yn economaidd, a chynnig y rhyddid i'r Post Brenhinol osod ei brisiau ei hun ar gyfer y rhan fwyaf o'i gynnyrch. Gwnaethom hefyd gynnig nifer o ragofalon rheoleiddio sylweddol i helpu i sicrhau bod y gwasanaeth cyffredinol yn aros yn hyfyw, ac i ddiogelu defnyddwyr. Mae hyn yn cynnwys cap ar brisiau stampiau ail ddsbarth ar gyfer llythyrau safonol a monitro perfformiad y Post Brenhinol yn drylwyr yng nghyswllt y Ddyletswydd Gwasanaeth Cyffredinol.
- 4.33 Yn ystod 2012/13, yn unol â'n ddyletswyddau newydd, byddwn yn bwrw ymlaen â'n dull gweithredu ar gyfer rheoleiddio'r post yn economaidd, drwy ymgymryd ag amrywiaeth o waith i sicrhau y parheir i ddarparu gwasanaeth post cyffredinol (gweler tudalen 27). Bydd hyn yn cynnwys:
- datblygu trefn i fonitro perfformiad y Post Brenhinol yn ofalus, gan ganolbwyntio'n benodol ar ddarparu gwasanaeth cyffredinol, effeithlonrwydd, proffidioldeb a phrisiau;
 - monitro'n barhaus pa mor fforddiadwy yw stampiau i ddefnyddwyr agored i niwed;
 - asesu ein dull gweithredu o ran y wasgfa ar faint elw; a
 - gwerthuso'r costau a wynebier gan y Post Brenhinol gan y gofynion i hysbysu'r farchnad yn gyhoeddus am newidiadau i'w gynnyrch.

- 4.34 Yn unol â'r Ddeddf Gwasanaethau Post hefyd, mae'n rhaid i ni gynnal asesiad o anghenion defnyddwyr o ran y gwasanaethau post cyn pen 18 mis ar ôl derbyn y cyfrifoldeb am reoleiddio'r post. Bydd ein hadolygiad o gwsmeriaid busnes a phreswyl yn cynnwys gwneud gwaith ymchwil defnyddwyr i'r hyn a werthfawrogir am fanyleb bresennol y Ddyletswydd Gwasanaeth Cyffredinol, a beth arall y gallai gael ei werthfawrogi yn y dyfodol. Bydd hefyd yn ystyried costau cysylltiedig darparu manylebau gwahanol y Ddyletswydd Gwasanaeth Cyffredinol. Byddwn yn cynnal y rhan fwyaf o'r adolygiad hwn yn 2012, gan gynnwys yr ymchwil defnyddwyr, ymgysylltu'n uniongyrchol â rhanddeiliaid ac ymgynghoriad cyhoeddus. Byddwn yn cyhoeddi ein hargymhellion erbyn Mawrth 2013.

Asesu'r gwasanaethau cyfathrebu a ddarperir yn y gwledydd

- 4.35 Mae Ofcom yn cynhyrchu ymchwil helaeth am y gwasanaethau cyfathrebu a ddefnyddir gan ddinasyddion a defnyddwyr. Mae profiadau o'r gwasanaethau hynny yn amrywio rhwng pedair y gwlad y DU, gyda chartrefi preswyl a busnesau bach mewn cymunedau gwledig yn wynebu heriau penodol, megis darpariaeth wael ar gyfer defnyddio ffonau symudol.
- 4.36 Yn 2012/13, byddwn yn asesu lefelau'r ddarpariaeth a chystadleuaeth ar gyfer gwasanaethau darlledu allweddol, telegyfathrebu a gwasanaethau post ar draws gwledydd y DU. Bydd hyn yn cynnwys achosion sylfaenol diffygion gwirioneddol neu bosibl a'r ymyriadau a wneir gan gyrrff ar bob lefel - y DU, datganoledig a lleol yn ogystal â chymunedau eu hunain - i sicrhau darpariaeth lle mae'r rhain yn bodoli.
- 4.37 Bydd y gwaith hwn yn helpu i ategu ein dyletswyddau i sicrhau bod ystod eang o wasanaethau cyfathrebu electronig ar gael ledled y DU a gwasanaeth post cyffredinol.

Diben Strategol 4: Darparu sicrwydd priodol i gynulleidfaedd ynghylch safonau

- 4.38 Wrth i'r dirwedd cyfryngau barhau i esblygu, mae darparu sicrwydd priodol i gynulleidfaedd ynghylch safonau yn dal yn rhan hanfodol o'n swyddogaeth. Rydym yn ystyried y fframwaith cyfredol ar gyfer hyn a gofynion yn y dyfodol ar gyfer rheoleiddio cynnwys.

Darparu sicrwydd priodol i gynulleidfaedd ynghylch safonau

• Ystyried dulliau gweithredu ar gyfer rheoleiddio cynnwys yn y dyfodol, gan gynnwys adolygu rheoleiddio fideo ar alwad

Ystyried dulliau gweithredu ar gyfer rheoleiddio cynnwys yn y dyfodol, gan gynnwys adolygu rheoleiddio fideo ar alwad

- 4.39 Byddwn yn parhau i adolygu ein dull rheoleiddio ehangach yng nghyswllt rheoleiddio cynnwys i sicrhau ei fod yn dal yn addas i'r diben a'i fod yn dal i wasanaethu buddiannau dinasyddion a defnyddwyr, a'i fod yn glir i randdeiliaid.
- 4.40 Bydd nifer o sialensiau yn y maes hwn. Bydd newidiadau mewn technoleg, gan gynnwys gwasanaethau IPTV i'r farchnad dorfol yn y DU, yn herio'r strwythurau rheoleiddio presennol, a gafodd eu cynllunio gan fwyaf ar gyfer byd darlledu llinol. Byddwn yn parhau i weithio gyda'n cyd-reoleiddwyr, megis ATVOD, i ddatblygu'r

strwythurau rheoleiddio hyn. Byddwn yn ystyried sut y gallai dulliau rheoleiddio ar gyfer rheoleiddio cynnwys esblygu rhagor i aros yn addas i'r diben ac yn gymesur.

- 4.41 Ym mis Mawrth 2012, bydd dwy flynedd wedi mynd heibio ers i ATVOD (yr Awdurdod Teledu Ar Alwad) gael ei ddynodi gan Ofcom yn gyd-reoleiddiwr cynnwys golygyddol mewn gwasanaethau ar alwad. Yn unol â thelerau'r Dynodiad, mae'n rhaid i Ofcom adolygu ATVOD. Byddwn yn cynnal yr adolygiad hwn yn ystod 2012/13; bydd yn asesu effeithiolrwydd cyffredinol y trefniadau cyd-reoleiddio ar gyfer gwasanaethau ar alwad.

Diben Strategol 5: Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd

- 4.42 Mae Ofcom wedi arwain neu gyfrannu at nifer o faterion polisi cyhoeddus ar gais y Senedd a'r llywodraeth. Rydym yn disgwyl y bydd hyn yn parhau, pan fydd y Senedd yn dod o hyd i swyddogaeth wedi'i diffinio'n glir ar gyfer Ofcom. Yn ystod 2012/13, byddwn yn darparu cyngor cyson ar fesur lluosogrwydd cyfryngau, ac yn gweithio gyda'r llywodraeth yng nghyswllt y ddarpariaeth band eang cyflym iawn sydd ar gael a manau digyswllt symudol. Byddwn hefyd yn cyflawni ein cyfrifoldebau o dan y Ddeddf Economi Ddigidol yng nghyswllt torri hawlfraint ar-lein.

Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd

- Cyngor cyson i'r Llywodraeth ar fesur lluosogrwydd y cyfryngau a chyfrannu at Ymchwiliad Leveson
- Gweithio ar y cyd gyda'r llywodraeth a'r diwydiant i hyrwyddo band eang cyflym iawn yn eang a lleihau manau digyswllt ffonau symudol
- Gweithredu darpariaethau Deddf Economi Ddigidol 2010 yn ymwneud â thorri hawlfraint ar-lein

Cyngor cyson i'r llywodraeth ar fesur lluosogrwydd y cyfryngau a chyfrannu at Ymchwiliad Leveson

- 4.43 Ym mis Hydref 2011, gofynnodd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Gemau Olympaidd, y Cyfryngau a Chwaraeon i Ofcom ddarparu cyngor ar fesur lluosogrwydd ar draws y cyfryngau. Y cwestiynau penodol sydd wedi'u gofyn i ni yw:
- Beth yw'r opsiynau ar gyfer mesur lluosogrwydd cyfryngau ar draws llwyfannau? Beth ydych chi'n ei argymhell yw'r dull gweithredu gorau?
 - Ydy hi'n ymarferol neu'n ddoeth gosod terfynau absoliwt ar gyfran y farchnad newyddion?
 - Beth allai ysgogi adolygiad o luosogrwydd yn niffyg cyfuno, sut gallai hyn gael ei fonitro a chan bwy?
 - A allai neu a ddylai fframwaith ar gyfer mesur lefelau lluosogrwydd gynnwys gwefannau ac, os felly, pa rai?
 - A ddylai neu sut y dylai gynnwys y BBC?
- 4.44 Rydym yn gweithio i ymateb i'r cais hwn ac wedi gwahodd rhanddeiliaid i roi sylwadau ar y cwestiynau uchod. Daeth hwn i ben ar 18 Tachwedd 2011. Mae ein cyngor yn cael ei ddarparu'n annibynnol ar y llywodraeth a bydd yn cynrychioli ein barn ni ein hunain, gan ystyried ein dyletswyddau, ein hymchwil a'n dadansoddiadau.

- 4.45 Byddwn yn rhoi ein cyngor i'r Ysgrifennydd Gwladol ac Ymchwiliad Leveson erbyn Mehefin 2012 a byddwn hefyd yn cyhoeddi'r cyngor hwn ar ein gwefan. Ar ôl cyflwyno ein cyngor, rydym hefyd yn rhagweld y byddwn yn darparu cyngor ad-hoc cyson am fesur lluosogrwydd y cyfryngau i'r llywodraeth wrth iddi gynnal ei Hadolygiad Cyfathrebu yn ystod 2012/13. Yn ogystal, bydd Ofcom yn cyflawni'r swyddogaeth y bydd ei hangen ar Ymchwiliad Leveson i'w helpu gyda'i ystyriaethau.

Gweithio ar y cyd gyda'r llywodraeth a'r diwydiant i hyrwyddo band eang cyflym iawn yn eang a lleihau manau digyswllt ffonau symudol

- 4.46 Mae'r Llywodraeth wedi datgan ei nod o sicrhau y bydd gan y DU y rhwydweithiau band eang gorau yn Ewrop erbyn diwedd 2015, gyda 90% o adeiladau â mynediad i fand eang cyflym iawn, a chyflymder o 2Mbit yr eiliad ar gael i bron bob cartref ledled y DU.
- 4.47 Mae'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon wedi gosod targedau tebyg ac mae arian ychwanegol wedi'i sicrhau gan Lywodraeth yr Alban ac awdurdodau lleol yn yr Alban i helpu yn hyn o beth. Yng Ngogledd Iwerddon, mae prosiect buddsoddi gwerth £52m, dan arweiniad yr Adran Menter, Masnach a Buddsoddi, wedi'i gwblhau eisoes, sydd wedi darparu band eang cyflym iawn ffibr i dros 81% o gartrefi. Yn yr un modd, bydd Prosiect Band Eang y Genhedlaeth Nesaf i Gymru yn darparu gwasanaethau 30Mb yr eiliad o leiaf i gartrefi a busnesau ledled Cymru.
- 4.48 Broadband Delivery UK (BDUK) sy'n gyfrifol yn yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon am ddyrannu'r £530m o arian cyhoeddus y mae'r llywodraeth wedi'i ddarparu i gefnogi cyflawni'r nod hwn. Mae BDUK hefyd yn gyfrifol am sefydlu fframwaith caffael a fydd yn galluogi awdurdodau lleol i redeg caffaeliadau band eang cyflym iawn yn effeithlon er mwyn rhoi sylw i anghenion lleol penodol.
- 4.49 Mae Ofcom wedi chwarae rhan weithredol yn cynghori'r llywodraeth ar y materion hyn ers cyhoeddi'r adroddiad *Prydain Ddigidol* yn 2009. Byddwn yn parhau i gynnig ein harbenigedd a'n cyngor i helpu'r llywodraeth a'r rheini yn y gwledydd datganoledig i gyflawni'u hamcanion. Byddwn hefyd yn casglu ac yn cyhoeddi data i helpu'r llywodraeth i feincnodi seilwaith band eang y DU yn erbyn gweddill Ewrop drwy 'Gerdyn Sgorio y Gorau yn Ewrop'.
- 4.50 Hefyd, yn ystod 2012/13, byddwn yn darparu cyngor i lywodraeth y DU ar ei chynigion i fuddsoddi £150m mewn seilwaith newydd i wella'r ddarpariaeth symudol yn ardaloedd y DU lle mae'r ddarpariaeth honno'n wael neu heb fod ar gael o gwbl. Mae'r llywodraeth yn disgwyl cychwyn y broses hon yn 2012.

Gweithredu darpariaethau Deddf Economi Ddigidol 2010 yn ymwneud â thorri hawlfraint ar-lein

- 4.51 Bydd Ofcom yn ymgymryd â'i gyfrifoldebau dros weithredu nifer o ddarpariaethau dan Ddeddf Economi Ddigidol 2010 yng nghyswllt mesurau i fynd i'r afael â thorri hawlfraint ar-lein. Dan y Ddeddf hon, rhaid i'r gwaith o weithredu a rheoleiddio'r darpariaethau hyn gael ei osod allan mewn cod. Yn niffyg cod cymeradwy wedi'i lunio gan y diwydiant, mae gan Ofcom ddyletswydd i lunio cod yn unol â gofynion y Ddeddf Economi Ddigidol, sy'n cynnwys gofyniad i sefydlu corff annibynnol i wrando ar

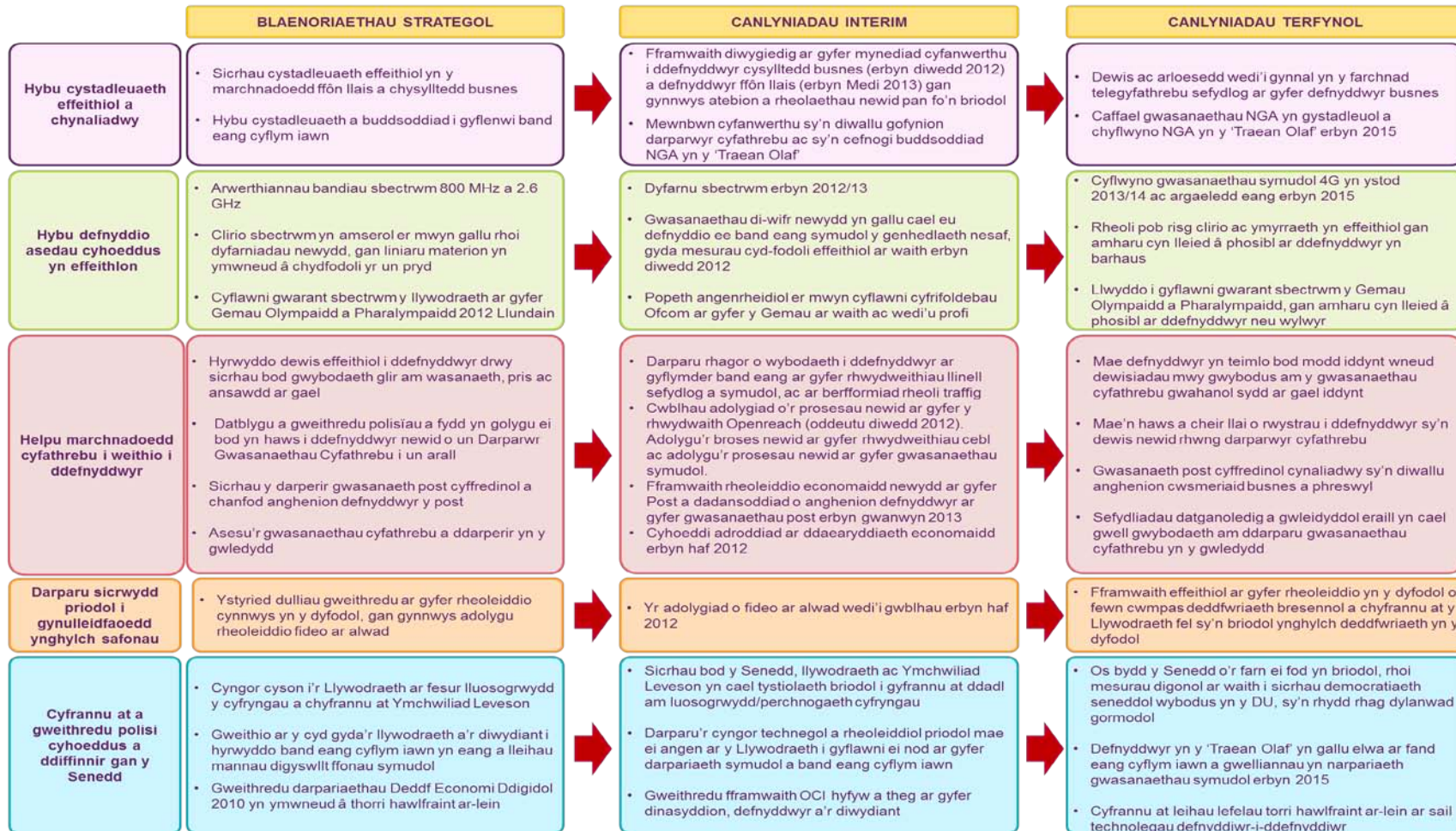
apeliadau tanysgrifwyr yn erbyn adroddiadau o dorri hawlfraint ar-lein ymddangosiadol sy'n gysylltiedig â'u cyfrifon. Byddwn hefyd yn ymgynghori ar dariff ar gyfer prosesu adroddiadau torri hawlfraint gan ddarparwyr gwasanaethau rhyngwyd.

- 4.52 Mae'n rhaid inni hefyd adrodd ar y lefelau o dorri hawlfraint ar-lein a amcangyfrifir, gyda'r adroddiad cyntaf yn berthnasol i'r chwarter llawn cyntaf ar ôl gweithredu. Wrth baratoi ar gyfer dyletswyddau adrodd Ofcom, byddwn yn ymgysylltu â rhanddeiliaid ynghylch sut y gallwn ganfod a chasglu gwybodaeth berthnasol. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth sy'n ymwneud â datblygu a hyrwyddo gwasanaethau cyfreithiol, mentrau i godi ymwybyddiaeth y cyhoedd o hawlfraint a thorri hawlfraint ar-lein, a champau gorfodi a gymerir gan berchnogion hawlfraint yn erbyn y rheini yr honnir eu bod yn torri'r hawlfraint.

Rydym wedi gosod canlyniadau ar gyfer y blaenoriaethau hyn

- 4.53 Mae'n bwysig ein bod yn gallu asesu a fydd ein blaenoriaethau arfaethedig ar gyfer 2012/13 wedi'u cyflawni'n llwyddiannus yn erbyn y canlyniadau cadarnhaol yr ydym yn ceisio'u sicrhau i ddinasyddion a defnyddwyr.
- 4.54 I gyflawni hyn, rydym wedi gosod canlyniadau ar gyfer pob un o'n blaenoriaethau, fel y dangosir yn Ffigur 12 isod. Byddwn yn asesu ein cynnydd tuag at gyflawni'n rhain ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, yn yr Adroddiad Blynyddol.
- 4.55 Rydym wedi rhannu ein canlyniadau yn ganlyniadau interim a therfynol:
- **Canlyniadau interim** – digwyddiadau yn y farchnad sy'n deillio o benderfyniad a gymerir gan Ofcom; er enghraifft galluogi trydydd partion i gael mynediad at rwydwaith neu wasanaeth penodol. Mae'r rhain yn cyfrannu at gyflawni'r canlyniadau terfynol.
 - **Canlyniadau terfynol** - mae'r rhain yn disgrifio'r buddion ehangach sy'n codi yn y farchnad i ddinasyddion a defnyddwyr; er enghraifft, defnyddiwr yn gallu dewis rhwng amrywiaeth o gynigion manwerthu cystadleuol ac arloesol. Dylai'r canlyniadau terfynol godi yn sgil penderfyniadau Ofcom, ond dylanwadir arnynt hefyd gan ddatblygiadau ehangach yn y farchnad.

Ffigur 12: Canlyniadau a blaenoriaethau arfaethedig Cynllun Blynyddol drafft 2012/13

Adran 5

Meysydd gwaith eraill ar gyfer 2012/13

5.1 Yn ogystal â'n blaenoriaethau, rydym yn bwriadu gweithio ar nifer o feysydd pwysig eraill yn ystod 2012/13.

Ffigur 13: Meysydd gwaith Ofcom ar gyfer 2012/13

Hybu cystadleuaeth effeithiol a chynaliadwy	Hybu defnyddio asedau cyhoeddus yn effeithlon	Helpu marchnadoedd cyfathrebu i weithio i ddefnyddwyr	Darparu sicrwydd priodol i gynulleidfaoedd ynghylch safonau	Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd
<ul style="list-style-type: none"> Cwblhau adolygiad o fframwaith rheoleiddio ar gyfer post Sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau teledu drwy dalu Adolygu'r fframwaith ar gyfer adrodd ariannol rheoleiddiol Gweithredu fframwaith rheoleiddio newydd ar gyfer galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol Cyfrannu at gysondeb rheoleiddio cyfathrebu yn Ewrop drwy BEREC 	<ul style="list-style-type: none"> Datblygu rhaglen gwaith polisi sbectrwm sy'n edrych tua'r dyfodol, gan ystyried datblygiadau yn y farchnad a'r galw am sbectrwm yn y dyfodol Cynnydd ar ryddhau band sbectrwm 600 MHz Galluogi cyfleoedd sbectrwm gofod gwyn Gweithredu mesurau i sicrhau bod ystodau rhifau daearyddol ar gael Cyflwyno codi ffioedd am rifau ffôn daearyddol mewn ardaloedd peilot penodol Adolygu'r sbectrwm a ddefnyddir gan wasanaethau dolen sefydlog Cynrychioli buddiannau'r DU yn weithredol ar bwyllgorau sbectrwm rhyngwladol 	<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau bod digon o wasanaethau'n cael eu darparu i ddefnyddwyr â nam ar eu clyw Parhau i hyrwyddo buddsoddiad a fydd yn mynd i'r afael â 'mannau digyswllt' ffonau symudol Monitro dulliau gweithredu ar gyfer rheoli traffig i sicrhau arloesedd i ddefnyddwyr Deall pwysigrwydd gwytodaeth defnyddwyr ar-lein a'r sialensiau i ddatblygu amgylchedd ar-lein yr ymddiriedir ynddo 	<ul style="list-style-type: none"> Chwarae rhan weithredol yn UKCCIS a chyfrannu at ddadleuon Ewropeaidd mewn perthynas ag amddiffyn pobl ifanc dan ddeunaw Trwyddedu gwasanaethau teledu a radio yn y DU, gan gynnwys rownd arall o drwyddedu radio cymunedol a ffocws parhaus ar orfodi effeithiol Ail-drwyddedu Channel 4 Adolygu trefniadau ar gyfer darllediadau pleidiol wieidyddol ac etholiadau pleidiau 	<ul style="list-style-type: none"> Cyfrannu at Adolygiad Cyfathrebu'r Llywodraeth Trwyddedu gwasanaethau teledu lleol newydd Cwblhau Newid i'r Digidol a chefnogi rhaglen radio digidol y llywodraeth Cyrraedd targedau lleihau carbon mewnol erbyn diwedd 2012/13

Diben Strategol 1: Hybu cystadleuaeth effeithiol a chynaliadwy

Hybu cystadleuaeth effeithiol a chynaliadwy	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhau adolygiad o fframwaith rheoleiddio ar gyfer post Sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau teledu drwy dalu Adolygu'r fframwaith ar gyfer adrodd ariannol rheoleiddiol Gweithredu fframwaith rheoleiddio newydd ar gyfer galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol Cyfrannu at gysondeb rheoleiddio cyfathrebu yn Ewrop drwy BEREC
---	---

Cwblhau adolygiad o fframwaith rheoleiddio ar gyfer post

5.2 Mae Ofcom wedi ymgynghori ar dull gweithredu newydd ar gyfer rheoleiddio post yn economaidd. Mae'r dull gweithredu hwn yn cynnig dileu rheolaethau prisiau drwyddi draw, ynghyd â dulliau diogelu a fyddai'n monitro perfformiad y Post Brenhinol. Roeddem hefyd yn cynnig pennu uchafswm pris ar gyfer stampiau ail ddsbarth, ac amddiffyn gallu gweithredwyr mynediad effeithlon i gystadlu'n effeithiol

yn erbyn y Post Brenhinol. Ar ôl yr ymgynghoriad, byddwn yn cyhoeddi datganiad am ein fframwaith rheoleiddio yn ystod gwanwyn 2012.

- 5.3 Bydd elfennau hollbwysig eraill o waith sy'n ymwneud â rhoi'r dull gweithredu hwn ar waith yn ystod 2012/13; yn enwedig datblygu trefn monitro effeithiol. Byddwn hefyd yn asesu a ddylid bwrw ymlaen â'r dull gweithredu presennol i wasgu maint elw yn y dyfodol, ynteu a fyddai dull gweithredu ar sail cost ychwanegol tymor hir y Post Brenhinol yn fwy addas. Bydd ein gwaith hefyd yn ystyried pa mor fforddiadwy yw stampiau i gwsmeriaid agored i niwed.
- 5.4 Byddwn yn gwerthuso'r cyfiawnhad dros y costau a geir yn sgil y cyfyngiadau rheoleiddio presennol ar y Post Brenhinol, ar ffurf y gofynion i roi gwybod yn gyhoeddus i'r farchnad am newidiadau i'w gynnyrch. Wrth asesu hyn, ein bwriad fydd symleiddio'r dyletswyddau hyn a, phan fo'n briodol, ystyried manteision caniatáu rhagor o ryddid masnachol i'r Post Brenhinol.

Sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau teledu drwy dalu

- 5.5 Ym mis Mawrth 2010 roeddem wedi cyhoeddi datganiad yn nodi ein penderfyniad y dylid cynnig SkySports 1 a 2 (safonol a manylder uwch) i fanwerthwyr ar lwyfannau ar wahân i Sky, am brisiau a bennir gan Ofcom ar gyfer y gwasanaeth manylder safonol. Apeliodd Sky a phartion eraill yn erbyn y penderfyniad hwn i'r Tribiwnlys Apeliadau Cystadleuaeth.
- 5.6 Yn ystod 2012/13, byddwn yn parhau i fonitro nifer y defnyddwyr sy'n defnyddio'r gwasanaethau newydd yn sgil ein penderfyniad. Byddwn hefyd yn ystyried pa waith arall, os o gwbl, allai fod yn briodol i sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau teledu drwy dalu, yn dilyn canlyniad penderfyniad y Tribiwnlys Apeliadau Cystadleuaeth.
- 5.7 Roeddem hefyd wedi gwneud cyfeiriad ymchwiliad marchnad i'r Comisiwn Cystadleuaeth ym mis Awst 2010 dan Ddeddf Menter 2002 ynghylch ffilmiau teledu drwy dalu, yn enwedig tanysgrifiad gwasanaethau fideo ar alwad. Mae'r Comisiwn Cystadleuaeth nawr yn cynnal yr ymchwiliad hwn, a byddwn yn dal i gyfrannu at ei ymchwiliad, yn ôl y galw, dros y flwyddyn nesaf.

Adolygu'r fframwaith ar gyfer adrodd ariannol rheoleiddiol

- 5.8 Yn ystod 2012/13 byddwn yn adolygu sut rydym yn defnyddio dyletswyddau gogwydd costau, sy'n un o nifer o atebion mae modd i ni eu gosod ar weithredwyr telegyfathrebu sydd â phŵer sylweddol yn y farchnad. Rydym yn bwriadu cynhyrchu canllawiau newydd ar sut rydym yn disgwyl gorfodi gogwydd costau yn ymarferol.
- 5.9 Fel rhan o'r gwaith hwn rydym hefyd yn adolygu'r trefniadau ar gyfer adrodd ariannol rheoleiddiol. Ar hyn o bryd mae BT a KCOM yn cyhoeddi amrywiaeth o wybodaeth am berfformiad ariannol gwasanaethau sy'n cael eu rheoleiddio. Maent hefyd yn darparu gwybodaeth i Ofcom yn breifat. Rydym yn adolygu'r gofynion ar weithredwyr telegyfathrebu i ddarparu'r wybodaeth hon, gan gydbwysu ein hanghenion ag anghenion ein rhanddeiliaid wrth i ni gyflawni ein dyletswyddau rheoleiddio.
- 5.10 Rydym yn bwriadu cyhoeddi canllawiau gogwydd costau newydd a fframwaith newydd ar gyfer adrodd ariannol rheoleiddiol yn ystod hydref 2012. Ar ôl hyn, byddwn

yn rhoi ein fframwaith newydd ar waith, a all olygu galluogi gweithredu modelau ariannol newydd.

Gweithredu fframwaith rheoleiddio newydd ar gyfer galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol

- 5.11 Mae galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol yn golygu galwadau i rifau 03, 05, 070/076, 080, 0845, 0870, 083/4, 0871, 09, 116 a 188. Bydd defnyddwyr yn defnyddio'r rhifau hyn i ffonio busnesau ac asiantaethau llywodraeth er mwyn cael gwybodaeth, talu am wasanaethau a phleidleisio ar raglenni radio a theledu. Yn 2010/11 roeddem wedi cynnig defnyddio dull gweithredu symlach ar gyfer galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol, gan gynnwys edrych ar ystodau rhifau symlach a ffioedd mwy safonol. Byddwn yn cyhoeddi cynnig manwl ar gyfer rheoleiddio yn gynnar yn ystod 2012 a byddwn yn mynd â'r gwaith hwn rhagddo i'r flwyddyn ariannol nesaf, yn amodol ar ymgynghoriad.
- 5.12 Ochr yn ochr â *dull gweithredu* newydd ar gyfer rheoleiddio galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol, rydym hefyd yn bwriadu ymgynghori yn ystod 2012/13 ynghylch *set benodol o reolau rheoleiddio* ar gyfer galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol. Byddwn hefyd yn gweithio gyda'r diwydiant i weithredu'r rheolau hyn cyn gynted ag sy'n ymarferol, er mwyn i ddefnyddwyr allu manteisio ar drefn symlach a chliriach.

Cyfrannu at gysondeb rheoleiddio cyfathrebu yn Ewrop drwy BEREC

- 5.13 Mae'r Corff ar gyfer Rheoleiddwyr Cyfathrebu Electronig Ewrop (BEREC) yn Fwrdd sy'n cynnwys penaethiaid y 27 awdurdod rheoleiddio cenedlaethol, gan gynnwys Ofcom. Ei brif swyddogaethau yw cyfrannu at hybu cystadleuaeth mewn marchnadoedd cyfathrebu Ewropeaidd a sicrhau bod fframwaith rheoleiddio'r UE yn cael ei weithredu'n gyson. Mae BEREC hefyd yn chwarae rhan weithredol yn y gwaith o ddatblygu cynigion polisi Ewropeaidd. Rhaid i'r Comisiwn Ewropeaidd ofyn am fewnbwn BEREC ar Argymhellion a Phenderfyniadau drafft, a gall Senedd Ewrop a Chyngor y Gweinidogion ofyn am yngor BEREC.
- 5.14 Mae Ofcom yn aelod gweithredol o BEREC, a drwy weithio'n agos gyda'n cymheiriaid Ewropeaidd, rydym yn ceisio gwneud cyfraniad sylweddol at raglen waith ac allbwn y corff. Yn ystod 2012/13 byddwn yn parhau i wneud hyn, gan ganolbwyntio'n benodol ar y materion canlynol:
- darparu barn ar yr Argymhellion sydd gan y Comisiwn ar y gweill ar fethodoleg costio a pheidio â gwahaniaethu;
 - datblygu cyfarwyddyd ar weithredu'r rheoliad crwydro;
 - rhoi atebion rheoleiddio ar waith yn gyson, a
 - dadansoddiad pellach o faterion sy'n ymwneud â niwtraliaeth net.

Diben Strategol 2:Hybu defnyddio asedau cyhoeddus yn effeithlon

Hybu defnyddio
asedau cyhoeddus yn
effeithlon

- Datblygu rhaglen gwaith polisi sbectrwm sy'n edrych tua'r dyfodol, gan ystyried datblygiadau yn y farchnad a'r galw am sbectrwm yn y dyfodol
- Cynnydd ar ryddhau band sbectrwm 600 MHz
- Galluogi cyfleoedd sbectrwm gofod gwyn
- Gweithredu mesurau i sicrhau bod ystodau rhifau daearyddol ar gael
- Cyflwyno codi ffioedd am rifau ffôn daearyddol mewn ardaloedd peilot penodol
- Adolygu'r sbectrwm a ddefnyddir gan wasanaethau dolen sefydlog
- Cynrychioli buddiannau'r DU yn weithredol ar bwyllgorau sbectrwm rhyngwladol

Datblygu rhaglen gwaith polisi sbectrwm sy'n edrych tua'r dyfodol, gan ystyried datblygiadau yn y farchnad a'r galw am sbectrwm yn y dyfodol

- 5.15 Wrth reoli'r sbectrwm radio byddwn yn dal i fynd ar drywydd dull gweithredu cytbwys sy'n defnyddio'r offer sydd gennym yn briodol – mecanweithiau'r farchnad ac ymyriadau rheoleiddio – er mwyn sicrhau bod y sbectrwm radio'n cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau. Yn unol â'n dyletswyddau statudol a'n hegwyddorion rheoleiddio, rydym yn ceisio dileu cyfyngiadau diangen yng nghyswllt defnyddio a neilltuo sbectrwm pan rydym o'r farn bod hyn er budd gorau dinasyddion a defnyddwyr.
- 5.16 Yn ystod 2012/13 byddwn yn parhau i ddatblygu ein dealltwriaeth o'r galw tebygol am sbectrwm y tu hwnt i'r rhyddhau sydd ar y gweill ar hyn o bryd, gan edrych ar y tymor hirach o ran y datblygiadau a fydd yn effeithio ar ddefnyddio sbectrwm.
- 5.17 Un enghraifft allweddol o'r math hwn o weithgarwch yw'r prosiect strategaeth Amledd Uchel lawn (UHF). Dechreuwyd y gwaith hwn drwy gyhoeddi cais am fewnbwn ar 20 Ebrill 2011. Yn y ddogfen hon roeddem yn estyn gwahoddiad i randdeiliaid gyflwyno eu safbwyntiau ar gyfres o themâu sy'n ymwneud â dyfodol tymor hir bandiau sbectrwm UHF IV a V, gan nodi bod nifer o ddatblygiadau'n dechrau codi cwestiynau am gydbwysedd tymor hir defnyddio'r sbectrwm UHF. Rydym o'r farn ei bod yn bwysig datblygu fframwaith ar gyfer dyfodol tymor hir y bandiau sbectrwm gwerthfawr hyn, er mwyn cyfrannu at benderfyniadau yn y dyfodol ynghylch y sbectrwm hwn.
- 5.18 Rydym yn disgwyl cyhoeddi ymgynghoriad ar gynigion ar gyfer y fframwaith hwn ym Mhedwaredd Chwarter 2011/12. Bydd hyn yn rhoi cyfle allweddol ar gyfer ymgysylltu ymhellach â rhanddeiliaid ynghylch y syniadau rydym yn eu datblygu ar y pynciau hyn. Yn ystod 2012/13 byddwn yn mynd â'r gwaith hwn rhagddo ac yn cyhoeddi datganiad, a fydd yn rhoi rhai o'r camau gweithredu allweddol a'r ystyriaethau ar gyfer y blynyddoedd nesaf, gan gynnwys ar ymgysylltu rhyngwladol a pholisïau penodol megis y dyfarniad 600 MHz, yng ngoleuni ein strategaeth UHF gyffredinol.

Cynnydd ar ryddhau band sbectrwm 600 MHz

- 5.19 Mae'r band 600 MHz yn sbectrwm gwerthfawr a fydd ar gael i'w ryddhau ar ôl cwblhau newid i'r digidol yn 2012. Un ffordd bosibl o'i ddefnyddio fyddai i ddarparu gwasanaethau teledu newydd y byddai modd i ddefnyddwyr eu derbyn drwy erial safonol ar ben y to. Gallai hyn gynnwys sianeli manylder safonol newydd a sianeli manylder uwch ar Freeview, neu wasanaeth teledu hollol newydd. Un ffordd arall bosibl o ddefnyddio'r sbectrwm hwn fyddai darparu gwasanaethau data di-wifr gwell,

er enghraifft, darparu gwasanaethau sydd â chyrhaeddiad gwell na thechnoleg WiFi heddiw.

- 5.20 Rydym yn bwriadu cynnal yr arwerthiant 600 MHz yn ystod blwyddyn ariannol 2012/13, ond byddwn yn blaenoriaethu'r arwerthiant 800 MHz a 2.6 GHz dros yr arwerthiant 600 MHz, er mwyn osgoi cynnal y ddau arwerthiant ar yr un pryd. Serch hynny, os bydd oedi gyda'r arwerthiant 800 MHz a 2.6 GHz, efallai y byddwn yn symud ymlaen gyda'r arwerthiant 600 MHz yn y cyfamser.

Galluogi cyfleoedd sbectrwm gofod gwyn

- 5.21 Gofod gwyn yw'r enw a roddir i fandiau sbectrwm nad ydynt yn cael eu defnyddio gan ddeilydd y drwydded mewn lleoliad penodol. Yn ddiweddar cyhoeddodd Ofcom ganlyniadau ein hymgyngoriad ar weithredu dull sy'n seiliedig ar ddaearleoliad er mwyn galluogi mynediad gofod gwyn ar sail caniatâd heb drwydded ym mand teledu UHF.
- 5.22 Yn ystod 2012/13, rydym yn bwriadu parhau â'n gwaith ar alluogi dyfeisiau gofod gwyn:
- Byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda rhanddeiliaid i lunio'r gofynion technegol terfynol er mwyn sicrhau nad yw dyfeisiau gofod gwyn yn achosi ymyrraeth niweidiol i'r defnyddwyr hynny sydd eisoes â thrwydded. Mae gwaith hefyd yn mynd rhagddo i roi rheoliadau angenrheidiol ar waith i ddyfeisiau gofod gwyn a ganiateir heb drwydded.
 - Byddwn yn dal i weithio ar y materion contract cyfreithiol ar gyfer manyleb y darparwyr cronfa ddata daearleoliad, gan gynnwys rhoi mecanwaith ar waith i alluogi bod data defnyddwyr sydd eisoes â thrwydded i fod ar gael i ddarparwyr cronfa ddata.
 - Byddwn hefyd yn dal i ymwneud yn rhagweithiol â chyrff rheoleiddio Ewropeaidd i ddatblygu dull gweithredu cyffredin er mwyn galluogi mynediad gofod gwyn.
- 5.23 Ar sail ein harsylwadau presennol ar weithgarwch safoni a diwydiannol, ar hyn o bryd rydym yn amcangyfrif y bydd dyfeisiau gofod gwyn mewn sefyllfa i gael eu defnyddio o 2014 ymlaen.

Gweithredu mesurau i sicrhau bod ystodau rhifau daearyddol ar gael

- 5.24 Mae rhifau daearyddol yn rhifau ffôn llinell sefydlog y mae eu codau deialu yn dechrau â 01 a 02. Ofcom sy'n gyfrifol am weinyddu'r rhifau hyn ac am sicrhau bod digon o rifau ar gael i ddarparwyr cyfathrebu er mwyn eu galluogi i gynnig dewis o wasanaethau i ddefnyddwyr.
- 5.25 Ym mis Medi 2011 roeddem wedi cyhoeddi datganiad am ein cynlluniau i ddiogelu dyfodol rhifau daearyddol. Yn ystod y flwyddyn nesaf byddwn yn gweithio gyda'r diwydiant i gytuno ar gynlluniau gweithredu er mwyn creu cyflenwadau newydd o rifau daearyddol yn ôl yr angen. Bydd y cynlluniau'n cynnwys ymgyrch cyfathrebu briodol, cyfnodau rhybudd ar gyfer y newidiadau ac amserlenni perthnasol ar gyfer gweithredu.
- 5.26 Rydym hefyd yn bwriadu cyhoeddi datganiad am ein cynigion i gyflwyno dyraniadau cyfyngedig o rifau mewn blociau rhif 100 i ddarparwyr cyfathrebu. Byddai hyn yn

berthnasol i godau ardal 11 ar ffurf 01XXXX. Os byddwn yn symud ymlaen â'r cynnig hwn byddwn yn ymgynghori ynghylch y newidiadau perthnasol i'r Cynllun Rhifau Ffôn Cenedlaethol yn ystod 2012/13.

- 5.27 Ar ben hynny, rydym yn cynnal adolygiad o'n proses weinyddol ar gyfer dyrannu rhifau daearyddol, gyda golwg ar wella'r broses hon. Byddwn yn cyhoeddi ymgynghoriad yn ystod chwarter cyntaf 2012 ar gynigion i gyflwyno cam cadw i'r broses a newidiadau posibl i'r wybodaeth byddwn yn gofyn amdani ar y ffurflen gais. Yn amodol ar yr ymgynghoriad hwn, byddwn wedyn yn datblygu ein cynigion yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf.

Cyflwyno codi ffioedd am rifau ffôn daearyddol mewn ardaloedd peilot penodol

- 5.28 Ym mis Medi 2011 roeddem wedi ymgynghori ynghylch cynigion diwygiedig i lansio cynllun peilot a fyddai'n codi ffi ar ddarparwyr cyfathrebu am eu dyraniadau o rifau daearyddol. Roeddem yn cynnig y byddai hyn yn cynnwys oddeutu 30 o godau ardal ar ffurf 01XXX, lle mae'r rhifau daearyddol sydd ar gael ar gyfer dyraniadau newydd fwyaf prin.
- 5.29 Rydym yn bwriadu cyhoeddi datganiad yn ystod chwarter cyntaf 2012 yn dod i gasgliad ynghylch y cynigion hyn. Os byddwn yn bwrw ymlaen â'r cynllun peilot, byddwn yn cyhoeddi ymgynghoriad arall yn gosod neu'n addasu'r Amod Cyffredinol perthnasol yn ystod 2012/13.

Adolygu'r sbectrwm a ddefnyddir gan wasanaethau dolen sefydlog

- 5.30 Yn dilyn ymgynghoriad Ofcom ynghylch y fframwaith ar gyfer prisio sbectrwm, roeddem wedi cyhoeddi datganiad yn amlinellu'r gefnogaeth sylweddol a gafwyd ar gyfer adolygu'r ffioedd a godir ar gyfer trwyddedau yn y bandiau sbectrwm a ddefnyddir gan ddolenni sefydlog. Ar hyn o bryd rydym yn casglu tystiolaeth i helpu i gyfrannu at yr adolygiad a llunio ei gwmpas, ac rydym yn disgwyl y bydd hyn yn parhau drwy gydol 2012/13.
- 5.31 Fel rhan o'r ymarfer hwn, roeddem wedi comisiynu Aegis Systems Ltd i adolygu'r galw posibl am y sbectrwm hwn yn y dyfodol. Byddwn yn ymgynghori ynghylch canfyddiadau'r adolygiad hwn fel rhan o'r Cais ffurfiol am Fewnbwn, pan fydd partïon sydd â diddordeb yn cael gwahoddiad i ddarparu unrhyw wybodaeth ychwanegol maent yn credu y dylid ei hystyried wrth lunio cwmpas ein hasesiad.

Cynrychioli buddiannau'r DU yn weithredol ar bwyllgorau sbectrwm rhyngwladol

- 5.32 Mae Ofcom wedi cael cyfarwyddyd gan y Llywodraeth i gynrychioli'r DU ar bwyllgorau sbectrwm yr UE, Cynhadledd Ewropeaidd Gweinyddwyr Post a Thelegyfathrebu a'r Undeb Telegyfathrebu Rhyngwladol, a byddwn yn parhau i chwarae rhan weithredol yn y fforymau hyn yn ystod 2012/13. Yn yr UE byddwn yn cyfrannu at gyflawni rhaglen waith y Grŵp Polisi Sbectrwm Radio ar gyfer 2012/13 ac at weithgareddau yn y Pwyllgor Sbectrwm Radio, sy'n gallu arwain at Benderfyniadau yn y Comisiwn Ewropeaidd sy'n berthnasol i'r DU. Byddwn hefyd yn goruchwyllo gweithredu'r Rhaglen Polisi Sbectrwm Radio Ewropeaidd sydd newydd gael ei mabwysiadu, gan gynnwys cydlynu cyfraniadau'r DU at restr eiddo sbectrwm

Ewropeaidd, a fydd yn ceisio sicrhau gwell dealltwriaeth o sut caiff sbectrwm ei ddefnyddio ar hyn o bryd a rhagweld y galw am sbectrwm ar draws Ewrop yn y dyfodol.

- 5.33 Fel rhan o'r ITU a CEPT, byddwn yn asesu canlyniad Cynhadledd Radio'r Byd, a gynhelir yn gynnar yn ystod 2012, ac yn dechrau paratodau'r DU ar gyfer y gynhadledd nesaf, yn 2015, sy'n addo mynd i'r afael â materion sy'n hollbwysig i ddatblygu gwasanaethau di-wifr yn y DU. Byddwn yn ceisio cymryd rhan weithredol yn yr holl drafodaethau rhyngwladol perthnasol, gan gynnwys ceisio cadeiryddiaeth grwpiau rhyngwladol penodol pan fydd hyn yn cyfrannu at gyflawni nodau polisi sbectrwm y DU.

Diben Strategol 3: Helpu marchnadoedd cyfathrebu i weithio i ddefnyddwyr

Helpu marchnadoedd cyfathrebu i weithio i ddefnyddwyr

- Sicrhau bod digon o wasanaethau'n cael eu darparu i ddefnyddwyr â nam ar eu clyw
- Parhau i hyrwyddo buddsoddiad a fydd yn mynd i'r afael â 'mannau digyswllt' ffonau symudol
- Monitro dulliau gweithredu ar gyfer rheoli traffig i sicrhau arloesedd i ddefnyddwyr
- Deall pwysigrwydd gwybodaeth defnyddwyr ar-lein a'r sialensiau i ddatblygu amgylchedd ar-lein yr ymddiriedir ynddo

Sicrhau bod digon o wasanaethau'n cael eu darparu i ddefnyddwyr â nam ar eu clyw

- 5.34 Mae gan Ofcom ddyletswydd i ystyried anghenion defnyddwyr hŷn ac anabl. Wrth gyflawni'r ddyletswydd hon rydym wedi bod yn adolygu'r gwasanaethau cyfnewid testun a fideo a ddarperir sy'n helpu defnyddwyr sydd â nam ar eu clyw a'u lleferydd i wneud a derbyn galwadau ffôn.
- 5.35 Ym mis Gorffennaf 2011 roeddem wedi cyhoeddi ymgynghoriad a oedd yn cynnig gwelliannau i'r gwasanaeth cyfnewid testun er mwyn i sgysiau lifo'n well ac er mwyn gallu ei ddefnyddio mewn ffyrdd gwahanol yn ôl anghenion defnyddwyr. Roeddem hefyd yn cynnig cyflwyno gwasanaeth cyfnewid fideo ar gyfer defnyddwyr iaith arwyddion.
- 5.36 Ar ôl ystyried yr ymatebion i'r ymgynghoriad ym mis Gorffennaf, rydym yn bwriadu cyhoeddi dogfen arall sy'n rhoi ein camau nesaf yn gynnar yn 2012, a fydd wedyn yn mynd rhagddynt yn 2012/13.

Parhau i hyrwyddo buddsoddiad a fyddai'n mynd i'r afael â 'mannau digyswllt' ffonau symudol

- 5.37 Mae manau digyswllt symudol yn dal i fod yn broblem sylweddol i ddefnyddwyr a busnesau, yn enwedig y rheini mewn ardaloedd gwledig a lled-wledig. Ar ben ein gwaith gyda'r Llywodraeth i wella darpariaeth symudol (fel y nodir yn adran 4), byddwn yn ystyried pa fesurau eraill mae eu hangen er mwyn mynd i'r afael â manau digyswllt symudol ar sail y mecanweithiau rheoleiddio sydd gennym.
- 5.38 Mae'r hyn sy'n achosi manau digyswllt symudol yn lleol ac yn gymhleth iawn; nid oes un peth sy'n achosi'r holl broblemau, ac felly nid oes un ateb safonol. Byddwn yn parhau i asesu'r materion hyn yn 2012/13 a darparu'r wybodaeth ddiweddaraf am ein gwaith ar draws gwahanol fathau o fannau digyswllt symudol. Byddwn yn sicrhau bod

y dadansoddiad hwn yn plethu â'n gwaith gyda'r Llywodraeth, i sicrhau gyda'n gilydd, ein bod yn defnyddio agwedd gyfannol er mwyn mynd i'r afael â manau digyswllt symudol.

- 5.39 Byddwn hefyd yn parhau i archwilio posibilrwydd hwyluso darpariaeth ar y rhwydwaith rheilffyrdd er mwyn penderfynu sut mae modd gwella darpariaeth i ddefnyddwyr y DU wrth iddynt deithio. Mae manau digyswllt yn effeithio ar ddefnyddwyr busnes yn benodol yn y maes hwn. Byddwn yn parhau i weithio gyda rhanddeiliaid yn y sectorau cyfathrebu a rheilffyrdd er mwyn chwilio am ffyrdd i wella darpariaeth symudol ar y rhwydwaith rheilffyrdd.

Monitro dulliau gweithredu ar gyfer rheoli traffig i sicrhau arloesedd i ddefnyddwyr

- 5.40 Yn y cyhoeddiad *Ofcom's Approach to Net Neutrality* ym mis Tachwedd 2011, roeddem wedi rhoi ein sefyllfa o ran niwtraliaeth net a rheoli traffig. Yn benodol, roeddem wedi rhoi ein safbwyntiau ar lefel yr wybodaeth i ddefnyddwyr mae arnom eisiau gweld y farchnad yn ei darparu, a'r amgylchiadau posibl a allai gyfiawnhau datblygu ansawdd gwasanaeth sylfaenol. Rydym wedi ymrwymo i gynnal rhagor o ymchwil ar wybodaeth i ddefnyddwyr. Rydym yn gwerthfawrogi pwysigrwydd dod o hyd i gydbwysedd rhwng darparu'r math iawn o wybodaeth a sicrhau ei bod yn cael ei thargedu a'i bod yn glir, a rhoi gormod o wybodaeth i ddefnyddwyr, sy'n arwain at ddrysu defnyddwyr. Byddwn hefyd yn cynnwys ymchwil ar ddarparu mynediad rhyngwyd 'ymdrechion gorau'⁸.
- 5.41 Byddwn yn monitro'r cynnydd, ac yn adolygu posibilrwydd camu i mewn yn fwy ffurfiol mewn perthynas â'r materion rydym wedi'u canfod. Byddwn yn gwneud hynny fel rhan o'n gwaith parhaus, yng nghyd-destun ein dyletswydd adrodd ar seilwaith, i fonitro arferion rheoli traffig. Rydym yn disgwyl cyhoeddi ein diweddariad nesaf ar y gwaith hwn yn ystod haf 2012.
- 5.42 Byddwn hefyd yn parhau i ymgysylltu â rhanddeiliaid i ganfod datblygiadau yn y farchnad a allai lesteirio neu gefnogi cydfodolaeth gwasanaethau wedi'u rheoli a rhyngwyd 'ymdrechion gorau'. Ar sail yr ymchwil a'r ymgysylltu hwn, byddwn yn asesu a oes angen unrhyw gamau rheoleiddio pellach. Byddwn yn parhau i ymgysylltu yn y ddadl Ewropeaidd a chyfrannu at waith BEREC parhaus ar dryloywder, gwahaniaethu, ansawdd gwasanaeth a rhyngysylltu IP.

Deall pwysigrwydd gwybodaeth defnyddwyr ar-lein a'r sialensiau i ddatblygu amgylchedd ar-lein yr ymddiriedir ynddo

- 5.43 Mae'r twf parhaus mewn marchnadoedd hysbysebu a chynnwys ar-lein yn dibynnu'n rhannol ar gynnal a chadw amgylchedd diogel ac yr ymddiriedir ynddo ar gyfer data defnyddwyr. Byddwn yn monitro datblygu marchnadoedd data ar-lein, a'u swyddogaeth i gefnogi buddsoddi mewn cynnwys. Wrth wneud hyn, byddwn yn ystyried cyd-fuddiannau defnyddwyr a rhanddeiliaid wedi'u rheoleiddio craidd yn natblygiad teg a thryloyw marchnadoedd o'r fath.

⁸Mae hyn yn arwain at 'ryngwyd agored' heb rwystr nac amharu ar unrhyw wasanaethau penodol, er efallai y bydd angen rheoli rhai yn ystod cyfnodau pan geir tagfeydd

Diben Strategol 4: Darparu sicrwydd priodol i gynulleidfaeodd ynghylch safonau

Darparu sicrwydd priodol i gynulleidfaeodd ynghylch safonau

- Chwarae rhan weithredol yn UKCCIS a chyfrannu at ddadleuon Ewropeaidd mewn perthynas ag amddiffyn pobl ifanc dan ddeunaw
- Trwyddedu gwasanaethau teledu a radio yn y DU, gan gynnwys rownd arall o drwyddedu radio cymunedol a ffocws parhaus ar orfodi effeithiol
- Ail-drwyddedu Channel 4
- Adolygu trefniadau ar gyfer darllediadau pleidiol wleidyddol ac etholiadau pleidiau

Chwarae rhan weithredol yn UKCCIS a chyfrannu at ddadleuon Ewropeaidd mewn perthynas ag amddiffyn pobl ifanc dan ddeunaw

5.44 Byddwn yn parhau i chwarae rhan weithredol i gefnogi Cyngor Diogelwch Rhyngwryd Plant Llywodraeth y DU. Rydym hefyd yn gallu cyfrannu at waith UKCCIS drwy ein hymchwil marchnad i ymwybyddiaeth o gyfryngau ar-lein a'u defnyddio, yn enwedig drwy ein hadroddiadau llythrennedd yn y cyfryngau. Ar ben hynny, byddwn yn cefnogi'r llywodraeth a'r diwydiant yn eu hymdrechion i sicrhau trefn hunan-reoleiddio effeithiol mewn perthynas â diogelwch plant ar-lein. Yn olaf, byddwn yn parhau i gyfrannu at ddadleuon Ewropeaidd ynghylch amddiffyn pobl ifanc dan ddeunaw oed fel sy'n briodol.

Trwyddedu gwasanaethau teledu a radio yn y DU, gan gynnwys rownd arall o drwyddedu radio cymunedol a ffocws parhaus ar orfodi effeithiol

5.45 Bydd Ofcom yn parhau i drwyddedu gwasanaethau teledu a radio a ddaw dan awdurdodaeth y DU, i ddarparu ystod eang o wasanaethau darlledu i ddefnyddwyr. Yn ystod 2012/13 bydd hyn yn cynnwys trydedd rownd barhaus trwyddedu radio cymunedol; byddwn yn asesu ceisiadau o'r Alban (a ninnau eisoes wedi cwblhau'r broses ar gyfer Cymru yn gynnar yn 2012), ac yn gwahodd ceisiadau o Ogledd Iwerddon, gogledd ddwyrain Lloegr, gogledd orllewin Lloegr, Swydd Efrog, Canolbarth Lloegr, dwyrain Lloegr a de ddwyrain Lloegr. Rhoddir trwyddedau am bum mlynedd, a gofynnir i wasanaethau ddarparu budd cymdeithasol i'r cymunedau perthnasol.

5.46 Ddiwedd mis Tachwedd 2011, roedd 196 o orsafoedd radio cymunedol ar yr awyr, yn darparu budd cymunedol i oddeutu 12.5 miliwn o bobl ledled y DU. Drwy gydol 2012/13 mae Ofcom yn bwriadu parhau i drwyddedu gwasanaethau radio cymunedol pan fydd amledd addas ar gael a phan fydd ceisiadau'n diwallu'r gofynion a nodir mewn deddfwriaeth. Byddwn hefyd yn parhau i weithredu dull cadarn a thrwyadl yng nghyswllt materion cydymffurfio, gan flaenoriaethu achosion lle mae'r risg o niwed i gynulleidfaeodd a dinasyddion yn uwch.

Ail-drwyddedu Channel 4

5.47 Mae'r drwydded gyfredol ar gyfer prif wasanaeth Channel 4 yn rhedeg o 2004 hyd at ddiwedd 2014. Roedd Deddf yr Economi Ddigidol (2010) wedi cynyddu fframwaith rheoleiddio a chylch gwaith gwasanaeth cyhoeddus Corfforaeth Channel 4 yn sylweddol.

- 5.48 Byddwn yn dechrau'r broses o ystyried adnewyddu trwydded Channel 4, a sut gellid ei diweddarau neu ei haddasu yng ngoleuni cylch gwaith ehangach Channel 4 a'r esblygiad parhaus ar gyfer darparu cynnwys gwasanaeth cyhoeddus.

Adolygu trefniadau ar gyfer darllediadau pleidiol wleidyddol ac etholiadau pleidiau

- 5.49 Mae Ofcom yn gosod y rheolau darlledu ar gyfer etholiadau a refferenda, gan gynnwys mewn perthynas â darllediadau etholiadau pleidiau a darllediadau pleidiol wleidyddol. Mae'r rheolau'n ofynion sylfaenol a bennir gan Ofcom i helpu darlledwyr (ac eithrio'r BBC) i benderfynu ar ddyrannu, hyd, amlder ac amserlennu darllediadau pleidiol wleidyddol a darllediadau etholiadau pleidiau. Mae Ofcom yn defnyddio'r Rheolau wrth benderfynu ar unrhyw anghydfod y cyfeirir ato gan bleidiau gwleidyddol neu gan ddarlledwyr. Yn ystod 2012/13 byddwn yn adolygu'r rheolau hyn i sicrhau eu bod yn dal yn addas i'r diben.

Diben Strategol 5: Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd

Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd

- Cyfrannu at Adolygiad Cyfathrebu'r Llywodraeth
- Trwyddedu gwasanaethau teledu lleol newydd
- Cwblhau Newid i'r Digidol a chefnogi rhaglen radio digidol y Llywodraeth
- Cyrraedd targedau lleihau carbon mewnol erbyn diwedd 2012/13

Cyfrannu at Adolygiad Cyfathrebu'r Llywodraeth

- 5.50 Mae'r Llywodraeth yn cynnal adolygiad eang o'r fframwaith deddfwriaethol sy'n cefnogi sector cyfathrebu'r DU. Bydd yr adolygiad yn canolbwyntio ar dwf, arloesedd a dadreoleiddio, seilwaith cyfathrebu sy'n darparu'r sylfaen ar gyfer twf a chreu'r amgylchedd iawn i'r diwydiant cynnwys ffynnu.
- 5.51 Ym mis Mai 2011 cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y Gemau Olympaidd, Diwylliant a Chwaraeon lythyr agored yn gofyn ystod eang o gwestiynau am y sector cyfathrebu. Bydd ymatebion i hyn a gwaith arall a wnaed ers hynny wedyn yn arwain at gyhoeddi Papur Gwyrdd gan y Llywodraeth yn 2012 a fydd yn rhoi'r dewisiadau ar gyfer fframwaith deddfwriaethol i gefnogi'r sector. Bydd ymgynghoriad ynghylch y cynigion yn y Papur Gwyrdd yn cyfrannu at Bapur Gwyn a Bil Cyfathrebu dilynol. Mae'r Llywodraeth wedi dweud ei bod yn bwriadu rhoi'r ddeddfwriaeth yn ei lle erbyn diwedd y Senedd hon.
- 5.52 Byddwn yn parhau i ymateb i geisiadau'r Llywodraeth am gyngor yn ystod 2012/13 wrth iddi ddatblygu polisi yn y maes hwn. Byddwn yn cyfrannu at y ddatl hon, gan ddefnyddio ein profiad o reoleiddio'r sector cyfathrebu, a cheisio hyrwyddo buddiannau dinasyddion a defnyddwyr.

Trwyddedu gwasanaethau teledu lleol newydd

- 5.53 Yn dilyn y fframwaith a osodwyd gan yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ym mis Gorffennaf 2011, yn 2012/13 mae Ofcom yn rhagweld cael set newydd o bwerau a dyletswyddau statudol gan y Llywodraeth mewn perthynas â thrwyddedu sector teledu lleol newydd.

- 5.54 Os bydd y Senedd yn pasio'r Gorchmynion angenrheidiol, byddwn wedi ymgynghori, cyn dechrau'r flwyddyn, ynghylch ein dull gweithredu ar gyfer trwyddedu a rheoleiddio'r gwasanaethau newydd hyn. Yn ystod hanner cyntaf 2012/13, rydym yn rhagweld trwyddedu un gweithredwr aml-blecs a fydd yn darparu teledu lleol drwy ddefnyddio sbectrwm rhyngddalennog daearyddol (GI) mewn nifer o leoliadau gwahanol. Ar yr un pryd, rydym yn disgwyl trwyddedu'r dyraniad cyntaf o sianeli lleol.

Cwblhau Newid i'r Digidol a chefnogi rhaglen radio digidol y llywodraeth

- 5.55 Bydd Ofcom yn parhau i gefnogi'r newid i'r digidol ar gyfer teledu yn 2012/13. Mae gennym ddyletswyddau statudol i: ddiwygio trwyddedau darlledwyr; rheoli'r sbectrwm radio; a sicrhau bod gofynion darllediadau teledu statudol yn cael eu diwallu. Byddwn yn parhau i weithio gyda Digital UK, llywodraeth y DU, darlledwyr, y Grŵp Teledu Digidol a rhanddeiliaid eraill i sicrhau bod newid i'r digidol yn cael ei gwblhau'n llwyddiannus ddiwedd 2012.
- 5.56 Bydd Ofcom hefyd yn parhau i gefnogi Cynllun Gweithredu Radio Digidol y llywodraeth gan weithio gyda'r llywodraeth, darlledwyr, Digital Radio UK ac Arqiva. Fel y nodir yn y cynllun, byddwn yn parhau i arwain y gwaith cynllunio sbectrwm a darpariaeth yn ystod 2012/13, gan ganolbwyntio ar y posibiladau ar gyfer defnyddio'r sbectrwm MW yn y dyfodol ac unrhyw sbectrwm FM gwag.

Cyrraedd targedau lleihau carbon mewnol erbyn diwedd 2012/13 a chydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol y llywodraeth

- 5.57 Mae Ofcom yn ceisio mabwysiadu arferion cynaliadwy pan fo hynny'n bosibl. Yn dilyn archwiliad carbon annibynnol yn 2007, roeddem wedi ymrwmo i leihau allyriadau carbon 25% erbyn 2012/13. Cynhaliwyd archwiliad mewnol yn 2009 a oedd yn cadarnhau ein bod eisoes wedi lleihau 15% ar ein hallyriadau.
- 5.58 Rydym yn disgwyl y bydd gweddill y targed lleihau'n cael ei gyflawni yn ystod 2012/13, ar sail arbedion a wneir drwy newid i ganolfannau data sy'n fwy gwyrdd. Byddwn hefyd yn parhau i gydymffurfio â chanllawiau adrodd Trysorlys EM ac yn cynnwys adran cynaliadwyedd ar wahân yn ein Hadroddiad Blynyddol, a fydd yn cynnwys metreg adrodd ariannol a heb fod yn ariannol.

Cwestiynau'r ymgynghoriad

- 5.59 Rydym yn chwilio am safbwyntiau gan ein holl randdeiliaid ynghylch ein blaenoriaethau arfaethedig a'n rhaglen waith ar gyfer 2012/13. Yn benodol, byddai'n ddefnyddiol, petai modd i chi ystyried y cwestiynau canlynol:
- i) Beth yw eich safbwyntiau chi ynghylch blaenoriaethau arfaethedig Ofcom ar gyfer 2012/13?
 - ii) Beth eich safbwyntiau ynghylch meysydd gwaith arfaethedig Ofcom ar gyfer 2012/13?
- 5.60 Gweler Atodiad 1 i gael manylion ynghylch sut mae ymateb i'r ymgynghoriad hwn.

Adran 6

Gwaith rhaglenni a gwasanaethau i randdeiliaid

Mae Ofcom yn darparu nifer o wasanaethau hanfodol ar gyfer defnyddwyr a rhanddeiliaid eraill

6.1 Mae gennym ystod eang o gyfrifoldebau rydym yn eu cyflawni drwy gynnal prosiectau mewn meysydd penodol. Mae ein gwaith rhaglenni yn bwysig ar gyfer cyflawni ein blaenoriaethau, meysydd gwaith eraill a gwasanaethau i ddinasyddion, defnyddwyr a rhanddeiliaid.

Ffigur 14: Gwaith rhaglenni parhaus Ofcom

Hybu cystadleuaeth effeithiola chynaliadwy	Hybu defnyddio asedau cyhoeddus yn effeithlon	Helpu marchnadoedd cyfathrebu i weithio i ddefnyddwyr	Darparu sicrwydd priodol i gynulleidfaoedd ynghylch safonau	Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd
<ul style="list-style-type: none"> Gorfodi cystadleuaeth ee drwy ddatrys anghydfodau ac ymchwilio i gwynion dan y Ddeddf Cystadleuaeth a rhoi cosbau pan fo hynny'n briodol 	<ul style="list-style-type: none"> Cynllunio neilltuo sbectwm a rhoi trwyddedau Cydweithrediad rhyngwladol ar sbectwm gan sicrhau cydymffurfiaid ag amcanion polisi Ewropeaidd a dyletswyddau rhyngwladol Gorfodi sbectwm: Cyngori a helpu mewn achosion o ymyrraeth, cymryd offer nad oes awdurdod iddo ac erlyn pan fo hynny'n briodol 	<ul style="list-style-type: none"> Amddiffyniad oddi wrth a gorfodaeth yn erbyn telerau ac arferion annheg gan Ddarparwyr Cyfathrebu Cynnal a chyhoeddi ymchwil marchnad a defnyddwyr, gan gynnwys Llythrennedd yn y Cyfryngau Deall a hyrwyddo buddiannau defnyddwyr hyn ac anabl Cyngori defnyddwyr ar sut mae cael y gorau o wasanaethau cyfathrebu drwy mwy o bresenoldeb ar-lein 	<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau gorfodi safonau rhaglenni yn effeithlon ac effeithiol Gwella cydweithrediad ag awdurdodau clywedol yn Ewrop i fynd i'r afael â sialensiau awdurdodaeth 	<ul style="list-style-type: none"> Darparu cefnogaeth a chynngor i'r Llywodraeth ar weithredu polisi pan fo'n briodol Parhau i ymgysylltu â'r gwledydd a'r rhanbarthau Ymgysylltu a chyfranogi'n weithredol mewn rhwydweithiau rheoleiddio Ewropeaidd (gan gynnwys BEREC, RSPG, ERGP ac EPRA) Gwaith parhaus i gefnogi gwytnwch rhwydwaith, seiber ddiogelwch a mynediad i wasanaethau brys

6.2 Yn ogystal â'r gwaith rhaglenni a ddangosir uchod, rydym hefyd yn darparu nifer o wasanaethau hanfodol i randdeiliaid a defnyddwyr er mwyn cyflawni ein dyletswyddau yn rhinwedd ein swyddogaeth fel rheoleiddiwr y sector cyfathrebu.

Delio ag ymholiadau a chwynion gan y cyhoedd

6.3 Mae ein tîm Gweithrediadau Canolog yn delio ag ymholiadau a chwynion gan ddefnyddwyr am wasanaethau telathrebu, gwasanaethau teledu a radio a defnyddio'r sbectwm radio. Ein nod yw helpu defnyddwyr i ddatrys eu hymholiadau a'u cwynion drwy eu cyfeirio at gyngor defnyddiol a drwy gysylltu â darparwyr gwasanaeth.

6.4 Ar ben hynny, bydd pobl yn aml yn cwyno'n uniongyrchol wrthym am raglenni teledu a radio. Rydym yn ystyried cwynion am nifer o feysydd megis diogelu plant a phobl ifanc dan 18 oed, niwed a thramgwydd, tegwch a phreifatrwydd a bod yn ddiuedd ac

yn gywir mewn newyddion. Ond, nid ydym yn ystyried materion sy'n ymwneud â bod yn ddiuedd ac yn gywir yng nghyswllt rhaglenni'r BBC, gan mai cyfrifoldeb Ymddiriedolaeth y BBC yw hynny. Rydym hefyd yn rheoli cwynion am noddwyr rhaglenni a dylanwad masnachol honedig.

- 6.5 Mae Tîm Cyswllt Defnyddwyr Ofcom yn rhoi rhybudd cynnar ynghylch pryderon defnyddwyr. Mae meysydd newydd o bryder yn codi drwy'r amser ac mae'r rhain yn achosi cynnydd annisgwyl yn nifer y cwynion a gawn.

Cadw'r sbectrwm radio yn rhydd rhag ymyrraeth

- 6.6 Rydym yn monitro'r sbectrwm radio ac yn cymryd camau priodol i atal ymyrraeth niweidiol ar y sbectrwm. Mae'r galw cynyddol am sbectrwm a defnyddio mwy arno yn arwain at fwy o risg o ymyrraeth. Bydd Ofcom yn parhau i weithredu i atal hyn rhag digwydd a lliniaru pan fydd yn digwydd.

- 6.7 Mae ein Tîm Peirianeg a Gorfodi Sbectrwm yn delio ag oddeutu 5,000 o achosion y flwyddyn, gan weithredu i:

- amddiffyn cyfathrebu diogelu bywyd, gan gynnwys y gwasanaethau brys a'r gwasanaeth rheoli traffig awyr;
- atal y sbectrwm radio rhag cael ei ddefnyddio'n anghyfreithlon;
- caniatáu defnydd cyfreithlon ar y sbectrwm drwy, er enghraifft, ddarparu cyngor a chymorth i ddefnyddwyr sbectrwm; a
- sicrhau y caiff offer nad yw'n cydymffurfio ei dynnu oddi ar y farchnad.

Trwyddedu mynediad at y sbectrwm radio

- 6.8 Mae Ofcom yn rheoli mynediad at y sbectrwm radio drwy gyhoeddi, adnewyddu a diddymu trwyddedau. Pan fydd angen, byddwn yn neilltuo amledd, yn clirio safleoedd ac yn cydlynu defnyddio sbectrwm yn rhyngwladol. Dros y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi cyhoeddi oddeutu 23,000 o drwyddedau sbectrwm, (heb gynnwys adnewyddu) sy'n berthnasol i ddefnyddwyr lloeren, dolenni sefydlog, radio busnesau preifat, amatur, morol a defnyddwyr eraill.

Darparu gwasanaethau gwybodaeth

- 6.9 Rydym yn darparu gwybodaeth i'r cyhoedd am ddefnyddio'r sbectrwm radio. Mae hyn yn gyfraniad pwysig at gydlynu'r defnydd o sbectrwm yn effeithlon. Rydym hefyd yn hwyluso prynu a gwerthu trwyddedau sbectrwm gan randdeiliaid.

Cyfrifoldeb corfforaethol

- 6.10 Nid yn unig y mae Ofcom wedi ymrwmo i fod yn gyflogwr cyfrifol ond mae hefyd wedi ymrwmo i reoli ei effaith ar y gymuned ehangach. Dyma ein hamcanion cyfrifoldeb corfforaethol:

- Trin pob cydweithiwr ag urddas a pharch mewn amgylchedd gwaith cynhwysol a theg, gan hyrwyddo cyfle cyfartal i bawb.

- Lleihau ein hôl troed carbon, darparu gwerth am arian a sicrhau bod arferion Ofcom yn gynaliadwy yn amgylcheddol.
- Ymgysylltu, ysbrydoli a datblygu cydweithwyr wrth fynd ati'n rhagweithiol i geisio cefnogi ein cymuned leol.

- 6.11 Rydym newydd gyhoeddi ein Cynllun Cydraddoldeb Sengl 2011 sy'n dod ag ymrwymiad Ofcom yng nghyswllt amrywiaeth a chydraddoldeb ynghyd ac yn ei gryfhau. Mae'r Cynllun Cydraddoldeb Sengl yn nodi'n glir y gwaith rydym wedi'i wneud hyd yn hyn a'r hyn rydym yn gobeithio ei gyflawni yn y dyfodol. Fel rhan o hyn, rydym wedi gosod amcanion cydraddoldeb i ni'n hunain a chyfres o gamau gweithredu rydym yn gobeithio eu cyflawni dros y tair blynedd nesaf. Byddwn yn adrodd yn flynyddol ar y cynnydd rydym yn ei wneud yn erbyn yr amcanion cydraddoldeb.
- 6.12 Mae Cynllun Cydraddoldeb Sengl 2011 yn diwallu gofynion newydd Deddf Cydraddoldeb 2010 ac yn cynnwys pob maes cydraddoldeb megis oed, anabledd, ailbennu rhywedd, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, rhyw a chyfeiriadedd rhywiol.
- 6.13 Rydym yn parhau i gefnogi ysgol gynradd leol, lle bydd cydweithwyr Ofcom yn rhedeg cynllun darllen poblogaidd. Rydym hefyd newydd ddechrau gwirfoddoli tîm, sydd wedi bod yn ffordd effeithiol o wella datblygiad tîm.

Adran 7

Agwedd Ofcom at reoleiddio a mentrau symleiddio diweddar

Rydym yn ceisio ysgafnhau'r baich rheoleiddiol ar randdeiliaid yn unol â dyletswyddau Ofcom

7.1 Wrth gyflawni ein dyletswyddau a diwallu ein dibenion strategol, rydym yn dilyn set bendant o egwyddorion rheoleiddiol. Bydd yr egwyddorion hyn yn sicrhau bod ein gwaith yn mynd i'r afael â phroblemau penodol yn effeithiol, yn amserol, yn gadarn ac yn gynhwysfawr. Maent hefyd yn ein helpu i egluro ein hagwedd reoleiddiol a symleiddio a lleihau rheoleiddio, ar yr un pryd â chynyddu gwerth am arian pan fydd hynny'n bosibl.

7.2 Dyma ein hegwyddorion rheoleiddio, sy'n berthnasol i'n dyletswyddau statudol⁹:

Pryd byddwn yn rheoleiddio

- Bydd Ofcom yn gweithredu gyda gogwydd yn erbyn ymyrryd, ond â pharodrwydd i ymyrryd yn ddiymdroi ac yn effeithiol pan fydd angen.
- Bydd Ofcom yn ymyrryd pan mae dyletswydd statudol benodol i weithio at nod na all y marchnadoedd ei gyflawni ar eu pen eu hunain.

Sut rydym yn rheoleiddio

- Bydd Ofcom bob amser yn ceisio defnyddio'r dulliau rheoleiddio lleiaf ymwithiol er mwyn cyflawni ein hamcanion.
- Bydd Ofcom yn ceisio sicrhau bod ymyriadau ar sail tystiolaeth, yn gymesur, yn gyson, yn atebol ac yn dryloyw o ran ystyriaeth ac o ran canlyniadau.
- Bydd Ofcom yn rheoleiddio gyda chynllun blynyddol clir ac a adolygir yn gyhoeddus, gydag amcanion sydd wedi cael eu datgan.

Sut byddwn yn cefnogi rheoleiddio

- Bydd Ofcom yn ymchwilio i'r farchnad cyfathrebu ac yn ceisio aros ar y blaen i ddealltwriaeth dechnolegol.
- Bydd Ofcom yn ymgynghori'n eang â'r holl randdeiliaid perthnasol ac yn asesu effaith camau rheoleiddio cyn rheoleiddio marchnad.

7.3 Mae ein gogwydd tuag at beidio ag ymyrryd yn ceisio sicrhau nad ydym ond yn rheoleiddio lle mae hynny'n gwbl angenrheidiol. Gallai ymyrryd diangen o'r fath ystumio neu lesteirio datblygiad marchnadoedd cystadleuol sy'n newid yn

⁹<http://www.ofcom.org.uk/about/what-is-ofcom/statutory-duties-and-regulatory-principles/>

gyflym. Ond, lle mae angen ymyrryd, byddwn yn gwneud hynny'n gyflym ac yn gadarn.

- 7.4 Mae Adran 6 Deddf Cyfathrebiadau 2003 ('Adran 6') yn rhoi dyletswydd ar Ofcom i beidio â rhoi beichiau diangen na chynnal beichiau sydd wedi dod yn ddiangen. Mae Adran 6 hefyd yn mynnu bod Ofcom yn cyhoeddi datganiad bob 12 mis yn dangos sut mae wedi cyflawni'r ddyletswydd hon. Rydym yn cyflawni'r gofyniad hwn drwy ddisgrifiad o gynlluniau symleiddio diweddar, sy'n cael ei gyflwyno yng nghyd-destun ein Cynllun Blynyddol Drafft.

Mae ein hagwedd at reoleiddio wedi'i dylunio i leihau beichiau

- 7.5 Mae ein proses cynllunio blynyddol yn ceisio gosod ein rhaglen waith ar gyfer y dyfodol gan gofio ein hagwedd at reoleiddio.
- 7.6 Ar ben ein hegwyddorion rheoleiddio, bydd nifer o themâu sy'n aros yn bwysig i'n gwaith drwy gydol 2012/13. Sef:
- Ystyried sut mae ein gwaith a'i ganlyniadau'n berthnasol i bob gwlad yn y DU. Caiff ein gwaith ei ddylanwadu fwyfwy gan oblygiadau datganoli a gwahaniaethau yn y gwledydd.
 - Mae glynu wrth becyn cymorth buddiannau defnyddwyr Ofcom yn ffordd o sicrhau ein bod yn canfod ac yn rhoi sylw i fuddiannau defnyddwyr ar draws ein gwaith. Mae'r pecyn hwn yn cynnwys cyfres o gwestiynau y dylai pob tîm prosiect mewnol eu gofyn i sicrhau y rhoddir ystyriaeth briodol i ddefnyddwyr.
- 7.7 Mae'r Ddeddf Cyfathrebiadau'n datgan yn glir y dylem gyflawni ein dyletswyddau mewn ffordd sy'n cyd-fynd ag egwyddorion Gwell Rheoleiddio. Mae hyn yn golygu ei bod yn rhaid i ymyriadau rheoleiddio fod ar sail tystiolaeth, yn dryloyw, yn atebol, yn gymesur, yn gyson ac wedi'u targedu dim ond at achosion y mae angen gweithredu yn eu cylch.
- 7.8 Mae asesiadau o'r effaith yn rhan allweddol o'n camau gweithredu rheoleiddio. Maent yn rhoi ffordd o adnabod y problemau y mae angen rhoi sylw iddynt, ystyried dewisiadau gwahanol ar gyfer rheoleiddio (gan gynnwys peidio â rheoleiddio) ac wedyn dewis yr opsiwn sy'n rhoi'r mwyaf o fanteision posibl ac sy'n lleihau costau ymyrryd.
- 7.9 Mae adran 7 Deddf Cyfathrebiadau 2003 yn dweud ei bod yn rhaid i Ofcom gyflawni a chyhoeddi asesiad o'r effaith pan ymddengys fod ein cynnig yn bwysig. Fodd bynnag, oherwydd bod asesiadau o'r effaith yn rhan o arfer rheoleiddio da, rydym yn eu cynnal yng nghyswllt y rhan fwyaf o'n penderfyniadau.
- 7.10 Mae rheoleiddio cymesur ac wedi'i dargedu wedi chwarae rhan allweddol o ran sicrhau canlyniadau cadarnhaol ar gyfer dinasyddion a defnyddwyr y DU. Er bod treth beichiau ar gwmnïau wedi'u rheoleiddio yn rhan annatod o reoleiddio, rydym yn credu bod cyfiawnhad dros yr ymyriadau pan mae'r manteision cyffredinol a fydd yn deillio ohonynt yn drech na'r beichiau hyn.
- 7.11 Wrth ddadansoddi costau a manteision rheoleiddio, mae angen defnyddio egwyddor bod yn gymesur, sy'n golygu y bydd yn aml yn briodol i ni ganolbwyntio ar y costau a'r manteision pwysicaf a pheidio â threulio gormod o amser yn ystyried y rheini sy'n

eithaf dibwys. Ar ben hynny, rhaid i faint o wybodaeth rydym yn gofyn amdani gan randdeiliaid er mwyn cyflawni ein dadansoddiad fod yn gymesur.

- 7.12 Wrth asesu ein dewisiadau ar gyfer ymyrryd, rydym yn ystyried ystod o atebion eraill. Mae'r rhain yn amrywio o ddim rheoleiddio o gwbl i hunan-reoleiddio gan y diwydiant ei hun (pan fydd y diwydiant yn gweinyddu ateb heb drosolwg na phwerau rheoleiddio stopio'n ôl), cyd-reoleiddio (lle mae gan y llywodraeth neu'r rheoleiddiwr bwerau stopio'n ôl a rhywfaint o drosolwg), hyd at ymyriad statudol llawn.
- 7.13 Rydym wedi parhau i ddatblygu a defnyddio cyfarwyddyd rheoli prosiect i sicrhau bod pob rheolwr prosiect yn deall ac yn ystyried asesiadau o'r effaith, asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb, risg, a chyd-reoleiddio a hunan-reoleiddio, yn ogystal â diffinio metreg llwyddiant yn glir.

Rydym yn adolygu rheoleiddio'n rheolaidd er mwyn archwilio a yw'n dal yn addas i'r diben ac yn tynnu beichiau pan nad oes cyfiawnhad drostynt mwyach

- 7.14 Pan fydd y rheoleiddio ar waith, rydym yn ei adolygu o bryd i'w gilydd er mwyn ystyried newidiadau yn amodau'r farchnad, anghenion randdeiliaid a gofynion statudol i gynnal adolygiadau ffurfiol ar adegau penodol. Caiff ymyriadau pwysig eu gwerthuso hefyd yng nghyswllt y canlyniadau yr oeddent i fod i'w cyflawni'n wreiddiol. Mae adolygiadau a gwerthusiadau'n bwysig iawn er mwyn pennu a oes cyfiawnhad dros y rheoliadau presennol a'r beichiau sydd ynghlwm wrthynt ac a dynt yn angenrheidiol.
- 7.15 Ers ei greu mae Ofcom wedi bod ag agwedd strategol at reoleiddio, gan gyhoeddi adolygiadau sectoraidd amrywiol. Er bod y rhain yn gallu arwain at feichiau gweinyddol ar randdeiliaid drwy geisiadau am wybodaeth a'r broses ymgynghori, maent yn angenrheidiol er mwyn i ni gasglu sylfaen dystiolaeth i'w dadansoddi. Ar y llaw arall, mae agwedd strategol at reoleiddio'n lleihau'r tebygolrwydd y rhoddir sawl haen o reoleiddio heb eu cydlynu dros gyfnod, sy'n peri'r risg y rhoddir beichiau diangen arnom ni ac ar randdeiliaid.

Mentrau symleiddio parhaus o 2011/12 ymlaen

- 7.16 Ac ystyried ein setliad adolygiad o wariant 2010, rydym wedi cyflawni nifer o weithgareddau a fydd yn symleiddio ein gweithgareddau. Mae'r adran hon yn rhoi rhagor o fanylion am y cynlluniau sylweddol hyn rydym wedi'u cynnal yn ystod 2011 ac y byddwn yn eu parhau drwy gydol 2012/13.

Mae Ofcom wedi adolygu'r ffurflen gais ar gyfer trwyddedau radio cymunedol

- 7.17 Rydym wedi adolygu ein ffurflen gais am drwydded radio cymunedol, ac wrth ochr pob cwestiwn rydym wedi rhoi nodiadau cyfarwyddyd er mwyn i'r ymgeiswyr allu gweld pa wybodaeth y gofynnir iddynt amdani, a pham mae angen yr wybodaeth honno arnom ni.
- 7.18 Rydym yn gwahodd yr ymgeiswyr i ddrafftio eu 'hymrwymiaid allweddol' eu hunain. Os bydd eu cais yn llwyddo, bydd y rhain yn rhan o drwydded yr orsaf radio gymunedol. Mae hyn yn galluogi'r ymgeiswyr i lunio datganiadau clir am yr hyn y byddant yn ei wneud ar yr awyr ac oddi ar yr awyr (er enghraifft yng nghyswllt hyfforddiant a chynnwys gwirfoddolwyr). Mewn manau eraill yn y cais gallant

ymhelaethu ar yr ymrwymïadau hyn yn ogystal â darparu tystiolaeth o'r adnoddau a'r arbenigedd gallant eu defnyddio i'w cyflawni.

- 7.19 Mae rhai rhannau o'r ffurflen gais yn cynnwys uchafswm nifer geiriau er mwyn helpu'r ymgeiswyr i roi atebion cryno, ac er mwyn sicrhau bod yr holl ymgeiswyr yn gweithio o fewn yr un terfynau.
- 7.20 Roedd rhai ymgeiswyr mewn rowndiau trwyddedu yn y gorffennol wedi darparu gwybodaeth ychwanegol ddiangen (megis deisebau, toriadau o'r wasg a gohebiaeth gan gefnogwyr). Gall yr holl ymgeiswyr nawr weld rhestr glir o'r hyn rydym yn ei dderbyn, er mwyn iddynt beidio â darparu mwy o wybodaeth ychwanegol na'r hyn sydd ei angen.

Byddwn yn sefydlu cynlluniau ymarfer gorau i gefnogi Gemau Olympaidd 2012 Llundain

- 7.21 Fel rhan o ymrwymiad y Llywodraeth i Gemau Olympaidd 2012 Llundain, mae Ofcom yn llunio paratodau manwl i sicrhau Gemau diogel a llwyddiannus. Rydym yn gweithio i gyflawni hyn mewn ffordd sy'n darparu gwerth sylweddol am arian, wrth gymharu â rheoleiddwyr mewn dinasoedd Olympaidd yn y gorffennol.
- 7.22 Swyddogaeth Ofcom yw creu cynllun sbectrwm arbennig ar gyfer y Gemau; er mwyn cyflawni hyn byddwn yn ymgymryd â'r tasgau canlynol, sydd yn ychwanegol at ein busnes arferol:
- darparu trwyddedau sbectrwm ar gyfer defnyddwyr Gemau penodol;
 - profi a chomisiynu'r offer di-wifr a ddefnyddir yn y Gemau; a
 - sicrhau bod unrhyw achosion o ymyrraeth niweidiol yn cael eu datrys yn gyflym ac yn effeithiol.
- 7.23 Byddwn yn gosod rhwydwaith o synwryddion ar draws lleoliadau'r Gemau er mwyn monitro'r sbectrwm a chanfod union leoliad unrhyw ymyrraeth. Yn y gorffennol mae'r Gemau wedi cyflogi hyd at 300 o bobl i wneud y gwaith hwn eu hunain - drwy ddefnyddio technoleg uwch byddwn yn gallu defnyddio hanner y nifer honno.
- 7.24 Effaith net hyn fydd symleiddio ein prosesau ac arbed llawer o gostau i randdeiliaid.

Rydym wedi adolygu'r gweithdrefnau ar gyfer delio â chwynion, ymchwiliadau a sancsiynau darlledu

- 7.25 Rydym wedi adolygu ein gweithdrefnau ar gyfer ymchwiliadau a sancsiynau gan ein bod yn credu bod modd eu gwella drachefn er budd ein holl randdeiliaid. Roeddem wedi cynnig nifer o newidiadau a fyddai yn:
- symleiddio ein prosesau a'n gweithdrefnau;
 - cynnal ymchwiliadau yn gynt;
 - caniatáu mwy o benderfyniadau ymatebol;
 - symleiddio rhyngweithio rhanddeiliaid â ni o ddydd i ddydd; a

- darparu gwerth gwell i'n rhanddeiliaid.
- 7.26 Roeddem wedi ymgynghori'n gyhoeddus ynghylch y newidiadau hyn i gasglu safbwyntiau rhanddeiliaid. Daeth yr ymgynghoriad i ben ym mis Chwefror 2011 a chafodd y gweithdrefnau newydd eu cyhoeddi ym mis Mehefin 2011. Mae'r prif newidiadau i'r gweithdrefnau newydd yn cynnwys:
- **Symud at fodel 'ar sail materion' er mwyn sicrhau cydymffurfiad â gofynion perthnasol:** Bydd Ofcom yn parhau i gydnabod pob cwyn ond ni fydd mwyach yn ateb pob cwyn unigol gydag ymateb 'wedi'i deilwra'. Yn lle hynny, byddwn yn ymchwilio pan fydd angen ac yn blaenoriaethu ein hymchwiliadau yn ôl nifer o ffactorau.
 - **Cyflwyno 'safbwynt rhagarweiniol':** Bydd hyn yn cael ei wneud yn gynnar yn y broses a bydd yn galluogi darlledwyr (a'r rheini sy'n cwyno mewn achosion tegwch a phreifatrwydd) i baratoi eu sylwadau, a hwythau eisoes wedi cael gwybod beth yw'r safbwynt rhagarweiniol.
 - **Diddymu'r mecanwaith adolygu mewnol:** Ni fydd rhanddeiliaid bellach yn cael y cyfle i ofyn am adolygiad mewnol o'n holl benderfyniadau ynghylch torri gofynion trwydded darlledu. O ganlyniad, rydym wedi diddymu'r Pwyllgor Adolygu Darlledu.
 - **Diddymu'r Pwyllgor Sancsiynau Darlledu:** Bydd ystyried a phenderfynu ar sancsiynau statudol nawr fel rheol yn cael ei wneud gan ddau aelod o Bwyllgor Gwaith Ofcom sydd â digon o arbenigedd a chyfrifoldeb ac un aelod anweithredol o Fwrdd Cynnwys Ofcom.
 - **Egluro dull Ofcom o ddatgelu'r wybodaeth y mae'n ei chasglu yn ystod ymchwiliadau.**
- 7.27 Mae'r newidiadau uchod wedi cael eu cynllunio i sicrhau tegwch parhaus i'r rheini sy'n ymwneud â'n gweithdrefnau ymchwiliadau a chwynion, ac i sicrhau ar yr un pryd bod penderfyniadau o safon yn cael eu gwneud.

Byddwn yn parhau i weithredu ein cynllun e-wasanaethau newydd

- 7.28 Byddwn yn parhau i ddatblygu ein cynllun e-wasanaethau er mwyn rhoi porth newydd i ddefnyddwyr gael cyngor, cyfarwyddyd a gallu cofnodi cwynion am wasanaethau cyfathrebu. Caiff hyn ei anelu at annog defnyddwyr at strategaeth 'Gwe yn Gyntaf' drwy borth gwe Ofcom.
- 7.29 Bydd y porth yn caniatáu i ddefnyddwyr fewngofnodi i'r wefan 24/7, yn darparu profiad gwell i gwsmeriaid, ac yn berthnasol i gyngor, ymholiadau a chwynion telegyfathrebu. Bydd hefyd yn galluogi Ofcom i gasglu data gwerthfawr ar faterion allweddol, patrymau sy'n dod i'r fei a pherfformiad darparwyr gwasanaeth, er mwyn cyfrannu at ddatblygu a gorfodi polisïau.
- 7.30 Rydym yn gobeithio y bydd y porth defnyddwyr newydd yn lleihau nifer y galwadau a gawn i'n Canolfan Cyswllt Defnyddwyr hyd at 50%, gan ganiatáu i'n staff ddelio â galwadau mwy cymhleth nad oes modd eu datrys dros y we, a darparu cymorth i ddefnyddwyr agored i niwed a'r rheini nad ydynt ar-lein eto. Mae prototeip wedi cael ei ddatblygu ac ar hyn o bryd mae'n mynd i'r cam adeiladu system.

Prosiect adolygu gwariant

- 7.31 Cafodd y Tîm Cynllunio a Pherfformiad ei sefydlu yn gynnar yn 2011, a dyma'r tîm sy'n bennaf gyfrifol am fframwaith rheoli perfformiad Ofcom. Prif ffocws y fframwaith hwn fu symleiddio ein prosesau adrodd mewnol, a fydd yn golygu bod modd darparu gwybodaeth sy'n fwy amserol i reolwyr, yn enwedig am y Prosiect Adolygu Gwariant. Nod tymor hir y fframwaith yw sicrhau y bydd monitro ac adrodd am gynnydd yn fwy effeithiol yn arwain at fanteision i ddefnyddwyr yn sgil defnyddio adnoddau'n fwy effeithlon, a bydd y gwaith hwn yn parhau i 2012/13.

Adolygu'r broses ar gyfer monitro gwasanaethau mynediad darlledu

- 7.32 Yn y gorffennol, roedd Ofcom wedi gofyn i bob grŵp sianel teledu, yn rheolaidd drwy gydol y flwyddyn, ddarparu samplau o'u cynnwys darlledu a oedd â gwasanaethau mynediad (is-deitlau, disgrifiad sain ac iaith arwyddion). Yn dilyn adolygiad mewnol i leihau baich ceisiadau am wybodaeth ar ddarlledwyr, rydym wedi newid ein prosesau er mwyn adolygu a chofnodi'r cynnwys hwnnw'n uniongyrchol ein hunain, gan leihau'r baich ar y grwpiau sianel.

Cynlluniau symleiddio a dadreoleiddio newydd 2012/13

- 7.33 Mae'r adran hon yn rhoi enghreifftiau o gynlluniau symleiddio eraill rydym eisoes yn bwriadu eu cynnal yn 2012/13. Gan ein bod yn gwneud llawer iawn o waith yn y maes hwn ers llynedd, rydym yn disgwyl ar ôl cwblhau cynlluniau blaenorol y bydd rhagor o gynlluniau'n cael eu datblygu dros y flwyddyn nesaf.

Rydym yn cynnig symleiddio rhai agweddau ar reoleiddio gwasanaethau post

- 7.34 Wrth ysgwyddo'r cyfrifoldeb dros reoleiddio gwasanaethau post ar 1 Hydref 2011, roedd gofyn i Ofcom drawsosod yr amodau trwyddedu presennol i drefn awdurdodi gyffredinol. Fel rhan o'r broses hon roeddem wedi tynnu 13 o amodau o'r trwyddedau Post Brenhinol a Safonol. Roedd y rhain bellach yn ddianghenraid, naill ai oherwydd bod yr amod yn dyblygu pwerau statudol Ofcom (ee nid oedd angen amod 11 ar hybu cystadleuaeth effeithiol oherwydd bod gan Ofcom bwerau cyfredol dan Ddeddf Cystadleuaeth 1998) neu oherwydd eu bod yn amhriodol mewn trefn awdurdodi gyffredinol (ee amod 12 ar uno, trosfeddiannu a newid rheolaeth).
- 7.35 Mae manylion y newidiadau hyn ar gael yn y ddogfen *Postal Regulation: Transition to the new regulatory framework*¹⁰.
- 7.36 Mae enghreifftiau penodol o symleiddio rheoleiddio post, fel sydd wedi'i gynnwys yn yr ymgynghoriad a gyhoeddwyd ar 20 Hydref 2011, yn cynnwys:
- **Dadreoleiddio penderfyniadau ynghylch newid prisiau:** Mae Ofcom wedi cynnig rhoi rhyddid i'r Post Brenhinol osod ei brisiau ei hun ar gyfer y rhan fwyaf o'i gynnyrch.
 - **Diddymu gosod prisiau mynediad gan y rheoleiddiwr:** drwy gynnig bod y Post Brenhinol yn cael y rhyddid i osod y 'pris cyfanwerthu' ar gyfer mynediad i'w

¹⁰<http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/postal-regulation/>

rwydwaith, yn amodol ar reolau sy'n ymwneud â'r gwahaniaeth a ganiateir rhwng y prisiau cyfanwerthu a'r prisiau manwerthu.

- **Cynnig gosod y fframwaith rheoleiddio ar gyfer y saith mlynedd nesaf:**a thrwy hynny lleihau'r newid rheoleiddio a darparu rhywfaint o sicrwydd i'r diwydiant.

7.37 Byddwn yn cyhoeddi ymgynghoriad a fydd yn edrych ymhellach ar leihau rheoleiddio pan nad yw'n briodol mwyach (ee ar gyfer cynnyrch a gwasanaethau heb fod yn Ddyletswydd Gwasanaeth Cyffredinol) yn ogystal â symleiddio rhagor ar ddyletswyddau rheoleiddio ar gyfer cynnyrch heb fod yn Ddyletswydd Gwasanaeth Cyffredinol, a rhoi rhagor o ryddid masnachol i'r Post Brenhinol yn dilyn ymgynghoriad 20 Hydref.

Symleiddio proses prynu a gwerthu sbectrwm

- 7.38 Rydym yn ei gwneud hi'n symlach i fusnesau brynu a gwerthu sbectrwm a'i ryddhau ar gyfer gwasanaethau newydd. Bydd hi'n bosibl cael gafael ar sbectrwm drwy'r farchnad drwy ei lesio'n uniongyrchol gan ddefnyddiwr cyfredol heb orfod rhoi gwybod i Ofcom a heb orfod rhoi trwydded newydd. Bydd hyn yn golygu bod modd gweithredu'n gynt a bydd yn golygu costau trafodion is.
- 7.39 Bydd y partïon yn trafod telerau'r les, ond ceir diogelwch rheoleiddio er mwyn ein galluogi ni, os bydd angen, i gynnal ymchwiliad a delio ag unrhyw achosion o dorri amodau trwydded neu ymyrraeth niweidiol nad oes modd i'r partïon eu datrys.
- 7.40 Mae Cam un, sy'n berthnasol i gategoriâu trwydded penodol, wedi dechrau yn dilyn ymateb cadarnhaol i ymgynghoriad cynharach. Byddwn yn ystyried ei ymestyn yn raddol yng ngoleuni profiad ac er mwyn ymateb i'r galw yn y farchnad.

Atodiad 1

Ymateb i'r ymgynghoriad hwn

Sut mae ymateb

- A1.1 Mae Ofcom yn gofyn am farn a sylwadau ysgrifenedig am y materion sydd wedi'u codi yn y ddogfen hon erbyn **5pm ar 17 Chwefror 2012**.
- A1.2 Mae'n well o lawer gan Ofcom gael ymatebion drwy ddefnyddio'r ffurflen ar-lein ar y we yn <https://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/draftap1213/howtorespond/form>, gan fod hyn yn ein helpu i brosesu'r ymatebion yn gyflym ac yn effeithlon. Byddem yn ddiolchgar hefyd pe gallech ein helpu drwy gwblhau dalen cyflwyno ymateb (sydd ar ddiwedd yr Atodiad hwn), i ddangos a oes unrhyw faterion i'w hystyried ai peidio o ran cyfrinachedd. Mae'r ddalen cyflwyno ymateb hon wedi'i chynnwys yn holiadur y ffurflen ar-lein ar y we.
- A1.3 Yn achos ymatebion mwy i'r ymgynghoriad - yn enwedig y rheini sydd â siartiau, tablau neu ddata eraill i'w hategu - dylech eu hanfon drwy'r e-bost i fergal.farragher@ofcom.org.uk gan atodi'ch ymateb mewn fformat Microsoft Word, ynghyd â dalen gyflwyno ymateb yr ymgynghoriad.
- A1.4 Fel arall, ceir postio neu ffacio ymatebion i'r cyfeiriad isod, ac enw'r ymgynghoriad wedi'i farcio arnynt.
- FergalFarragher
RiversideHouse
2A SouthwarkBridge Road
Llundain SE1 9HA
- Ffacs: 020 7981 3706
- A1.5 Sylwch nad oes arnom angen copi caled yn ogystal â fersiwn electronig. Bydd Ofcom yn cydnabod derbyn ymatebion os cyflwynir nhw drwy ddefnyddio'r ffurflen ar-lein ar y we ond nid fel arall.
- A1.6 Byddai o gymorth pe gallech roi atebion uniongyrchol yn eich ymateb i'r cwestiynau a ofynnir yn y ddogfen hon, sydd wedi'u rhestru gyda'i gilydd ar ddiwedd adran 5. Byddai hefyd o gymorth pe gallech egluro'r rhesymau dros eich barn a sut y byddai cynigion Ofcom yn effeithio arnoch chi.

Rhagor o wybodaeth

- A1.7 Os ydych yn dymuno trafod y materion a'r cwestiynau sydd wedi'u codi yn yr ymgynghoriad hwn, neu os oes arnoch angen cyngor ynghylch y dull priodol o ymateb, cysylltwch â FergalFarragher ar 020 7981 3553

Cyfrinachedd

- A1.8 Rydym yn credu ei bod yn bwysig bod pawb sy'n ymddiddori mewn mater sydd dan sylw'n cael gweld y farn a fynegwyd gan ymatebwyr i ymgynghoriadau. Felly,

byddwn fel arfer yn cyhoeddi'r holl ymatebion ar ein gwefan, sef www.ofcom.org.uk, cyn gynted ag y byddwn yn eu derbyn, os oes modd. Os ydych yn credu y dylid cadw'ch ymateb yn gyfrinachol, byddwch cystal â nodi pa ran o'ch ymateb y dylid ei chadw'n gyfrinachol, neu a ddylid cadw'r cwbl ohono'n gyfrinachol, a nodi pam. Byddwch cystal â rhoi rhannau o'r fath mewn atodiad ar wahân hefyd.

- A1.9 Os bydd rhywun yn gofyn inni gadw rhan neu'r cwbl o ymateb yn gyfrinachol, byddwn yn trin y cais hwn o ddifrif ac yn ceisio ei barchu. Ond weithiau bydd angen inni gyhoeddi pob ymateb, gan gynnwys y rheini sydd wedi'u marcio'n rhai cyfrinachol, er mwyn cyflawni rhwymedigaethau cyfreithiol.
- A1.10 Sylwch hefyd y cymerir bod yr hawlfraint a phob eiddo deallusol arall sydd mewn ymatebion wedi'u rhoi dan drwydded i Ofcom i'w defnyddio. Mae eglurhad pellach o safbwynt Ofcom ar hawliau eiddo deallusol ar ei wefan yn <http://www.ofcom.org.uk/about/accoun/disclaimer/>

Y camau nesaf

- A1.11 Ar ôl diwedd y cyfnod ymgynghori, mae Ofcom yn bwriadu cyhoeddi datganiad erbyn diwedd Mawrth 2012.
- A1.12 Sylwch y gallwch gofrestru i gael Diweddariadau am ddim drwy'r post yn tynnu'ch sylw at ddogfennau perthnasol a gyhoeddir gan Ofcom. I gael mwy o fanylion, edrychwch ar: http://www.ofcom.org.uk/static/subscribe/select_list.htm

Prosesau ymgynghori Ofcom

- A1.13 Mae Ofcom yn ceisio sicrhau ei bod mor hawdd â phosibl ymateb i ymgynghoriadau. I gael mwy o wybodaeth, edrychwch ar ein hegwyddorion ymgynghori yn Atodiad 2.
- A1.14 Os oes gennych unrhyw sylwadau neu awgrymiadau ynghylch y modd y mae Ofcom yn cynnal ei ymgynghoriadau, ffoniwch ein desg gymorth ymgynghori ar 020 7981 3003 neu anfonwch neges drwy'r e-bost atom yn consult@ofcom.org.uk. Byddem yn arbennig o falch o gael syniadau ynghylch sut y gallai Ofcom fod yn fwy effeithiol wrth geisio barn y grwpiau neu'r unigolion hynny, fel busnesau bach neu fathau penodol o ddefnyddwyr preswyl, sy'n llai tebygol o roi eu barn drwy ymgynghoriad ffurfiol.
- A1.15 Os hoffech drafod y materion hyn neu brosesau ymgynghori Ofcom yn fwy cyffredinol gallwch gysylltu â Graham Howell, Ysgrifennydd y Gorfforaeth, sef hyrwyddwr ymgynghori Ofcom:

Graham Howell
Ofcom
RiversideHouse
2a SouthwarkBridge Road
Llundain SE1 9HA

Ffôn: 0207 981 3601

E-bost: Graham.Howell@ofcom.org.uk

Egwyddorion ymgynghori Ofcom

- A1.16 Mae Ofcom wedi cyhoeddi'r saith egwyddor ganlynol y bydd yn eu dilyn ar gyfer pob ymgynghoriad ysgrifenedig cyhoeddus:

Cyn yr ymgynghoriad

- A1.17 Os oes modd, byddwn yn cynnal sgysiau anffurfiol â phobl a chyrff cyn cyhoeddi ymgynghoriad mawr i gael gwybod a ydym yn meddwl yn y cyfeiriad iawn. Os nad oes gennym ddigon o amser i wneud hyn, byddwn yn cynnal cyfarfod agored i egluro ein cynigion yn fuan ar ôl cyhoeddi'r ymgynghoriad.

Yn ystod yr ymgynghoriad

- A1.18 Byddwn yn glir ynghylch pwy yr ydym yn ymgynghori â hwy, pam, ar ba gwestiynau ac am ba hyd.
- A1.19 Byddwn yn gwneud y ddogfen ymgynghori'n un mor fyr ac mor syml ag y bo modd gyda chrynodeb o ddim mwy na dwy dudalen. Byddwn yn ceisio ei gwneud mor hawdd ag sy'n bosibl i roi ymateb ysgrifenedig i ni. Os yw'r ymgynghoriad yn gymhleth, efallai y byddwn yn darparu arweiniad byr mewn iaith syml i gyrff llai neu i unigolion na fyddent yn gallu rhoi o'u hamser i rannu eu barn fel arall.
- A1.20 Byddwn yn ymgynghori am gyfnod o hyd at 10 wythnos yn dibynnu ar effaith bosibl ein cynigion.
- A1.21 Bydd rhywun o fewn Ofcom yn gyfrifol am sicrhau ein bod yn dilyn ein canllawiau ein hunain ac yn ceisio cyrraedd y nifer fwyaf o bobl a chyrff sydd â diddordeb yng nghanlyniad ein penderfyniadau. 'Hyrwyddwr Ymgynghori' Ofcom hefyd fydd y prif unigolyn y dylid cysylltu ag ef i roi barn am y modd yr ydym yn cynnal ein hymgyngoriadau.
- A1.22 Os na fyddwn yn gallu dilyn un o'r egwyddorion hyn, byddwn yn egluro pam.

Ar ôl yr ymgynghoriad

- A1.23 Rydym yn credu ei bod yn bwysig bod pawb sy'n ymddiddori mewn mater sydd dan sylw'n cael gweld barn pobl eraill yn ystod yr ymgynghoriad. Fel arfer, byddem yn cyhoeddi'r holl ymatebion a gawsom ar ein gwefan. Yn ein datganiad, byddwn yn rhoi rhesymau dros ein penderfyniadau ac yn disgrifio sut yr oedd barn y rhai a fu'n gysylltiedig wedi helpu i siapio'r penderfyniadau hynny.

Dalen cyflwyno ymateb i'r ymgynghoriad

- A1.24 Er mwyn gweithredu'n dryloyw a dilyn arferion rheoleiddiol da, byddwn yn cyhoeddi'r holl ymatebion i ymgynghoriadau'n llawn ar ein gwefan, www.ofcom.org.uk.
- A1.25 Rydym wedi cynhyrchu dalen ar gyfer cyflwyno ymatebion (gweler isod) a byddem yn ddiolchgar iawn pe gallech anfon un ohonynt gyda'ch ymateb (mae hon wedi'i chynnwys yn y ffurflen ar-lein ar y we os byddwch yn ymateb fel hyn). Bydd hyn yn ein helpu i brosesu ymatebion yn gyflymach, ac i gadw cyfrinachedd os yw hynny'n briodol.

- A1.26 Gellir gwella ansawdd yr ymgynghori drwy gyhoeddi ymatebion cyn i'r cyfnod ymgynghori ddod i ben. Yn benodol, gall hyn fod o gymorth i'r unigolion a'r cyrff hynny sy'n brin eu hadnoddau neu heb fod yn gyfarwydd iawn â'r materion dan sylw i ymateb yn fwy gwybodus. Felly byddai Ofcom yn annog ymatebwyr i gwblhau eu dalen gyflwyno mewn modd sy'n caniatáu i Ofcom gyhoeddi eu hymatebion wrth iddynt ddod i law, yn hytrach nag aros nes bod y cyfnod ymgynghori wedi dod i ben.
- A1.27 Mae'n well o lawer gennym gael ymatebion drwy'r ffurflen ar-lein sydd ar y we sy'n cynnwys y ddalen gyflwyno. Os ydych yn ymateb drwy'r e-bost, y post neu ffacs, gallwch lwytho copi electronig o'r ddalen hon i lawr mewn fformat Word neu RTF oddi ar yr adran 'Ymgynghoriadau' ar ein gwefan yn www.ofcom.org.uk/consult/.
- A1.28 Byddwch cystal â rhoi unrhyw rannau o'ch ymateb y credwch y dylid eu cadw'n gyfrinachol mewn atodiad ar wahân i'ch ymateb a nodwch eich rhesymau dros beidio â chyhoeddi'r rhan hon o'ch ymateb. Gall hyn gynnwys gwybodaeth fel eich cefndir a'ch profiad personol. Os ydych am i'ch enw, eich cyfeiriad, manylion cyswllt eraill, neu deitl eich swydd aros yn gyfrinachol, byddwch cystal â'u rhoi ar eich dalen gyflwyno'n unig, fel na fydd rhaid inni olygu'ch ymateb.

Dalen cyflwyno ymateb i ymgynghoriad gan Ofcom

MANYLION SYLFAENOL

Teitl yr ymgynghoriad:

At (cyswllt yn Ofcom):

Enw'r ymatebydd:

Yn cynrychioli (eich hun neu gorff/cyrff):

Cyfeiriad (os na chafwyd ef drwy'r e-bost):

CYFRINACHEDD

Ticiwch isod i ddangos pa ran o'ch ymateb yr ydych yn ei hystyried yn gyfrinachol, a rhowch eich rhesymau am hynny

Dim byd	☐	Enw/manylion cyswllt/teitl swydd	☐
Yr ymateb cyfan	☐	Corff	☐
Rhan o'r ymateb	☐	Os nad oes atodiad ar wahân, pa rannau?	

Os nad ydych am i ran o'ch ymateb, eich enw neu enw'ch corff gael eu cyhoeddi, a gaiff Ofcom gyhoeddi cyfeiriad at gynnwys eich ymateb er hynny (gan gynnwys, yn achos unrhyw rannau cyfrinachol, crynodeb cyffredinol nad yw'n datgelu gwybodaeth benodol neu'n rhoi modd i'ch adnabod)?

DATGANIAD

Rwy'n cadarnhau bod yr ohebiaeth sydd gyda'r ddalen gyflwyno hon yn ymateb ffurfiol i ymgynghoriad y caiff Ofcom ei gyhoeddi. Fodd bynnag, wrth roi'r ymateb hwn, rwy'n deall y gallai fod angen i Ofcom gyhoeddi'r holl ymatebion, gan gynnwys y rheini sydd wedi'u marcio'n rhai cyfrinachol, er mwyn cyflawni rhwymedigaethau cyfreithiol. Os wyf wedi anfon ymateb drwy'r e-bost, caiff Ofcom ddiystyru unrhyw destun e-bost safonol ynghylch peidio â datgelu cynnwys neges e-bost ac atodiadau.

Mae Ofcom yn ceisio cyhoeddi ymatebion wrth iddynt ddod i law. Os nad yw eich ymateb yn gyfrinachol (yn gyfan gwbl neu'n rhannol), ac y byddai'n well gennych pe baem ond yn cyhoeddi'ch ymateb ar ôl i'r ymgynghoriad ddod i ben, ticiwch yma.

Enw

Llofnod (os darperir copi papur)